

ਇੱਕ ਰਸੋਇਏ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ?

ਜਾਬ - ਰਸੋਇਯਾ (COOK)

ਕੰਮ ਦਾ ਸਥਾਨ - ਨਿਉ ਏਸਟਰਾਡ ॥

ਕੰਪਨੀ - ਸੀਪੋਕ

ਪਤਾ - 163 ਵੁਡਬਰੋ ਰੋਡ ਨੌਟਿੰਗਮ ॥

ਤਨਖਾਹ - 2.15 ਪੈਂਡ ਫੀ ਘੰਟਾ

ਸਮਾਂ - 24 ਘੰਟੇ

ਯਫਤੇ ਦੇ ਦਿਨ ਅਤੇ ਕੰਮ ਦਾ ਸਮਾਂ -

ਸੋਮਵਾਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ (ਪੰਜ ਦਿਨ)

10 ਬਜੇ ਸਵੇਰ ਤੋਂ 2.30 ਬਜੇ ਦੁਪਹਿਰ

ਕੰਮ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਵੇਰਵਾ - ਸ਼ੁਧ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਖਾਨਾ ਬਨਾਉਣ ਅਤੇ ਰਸੋਈ

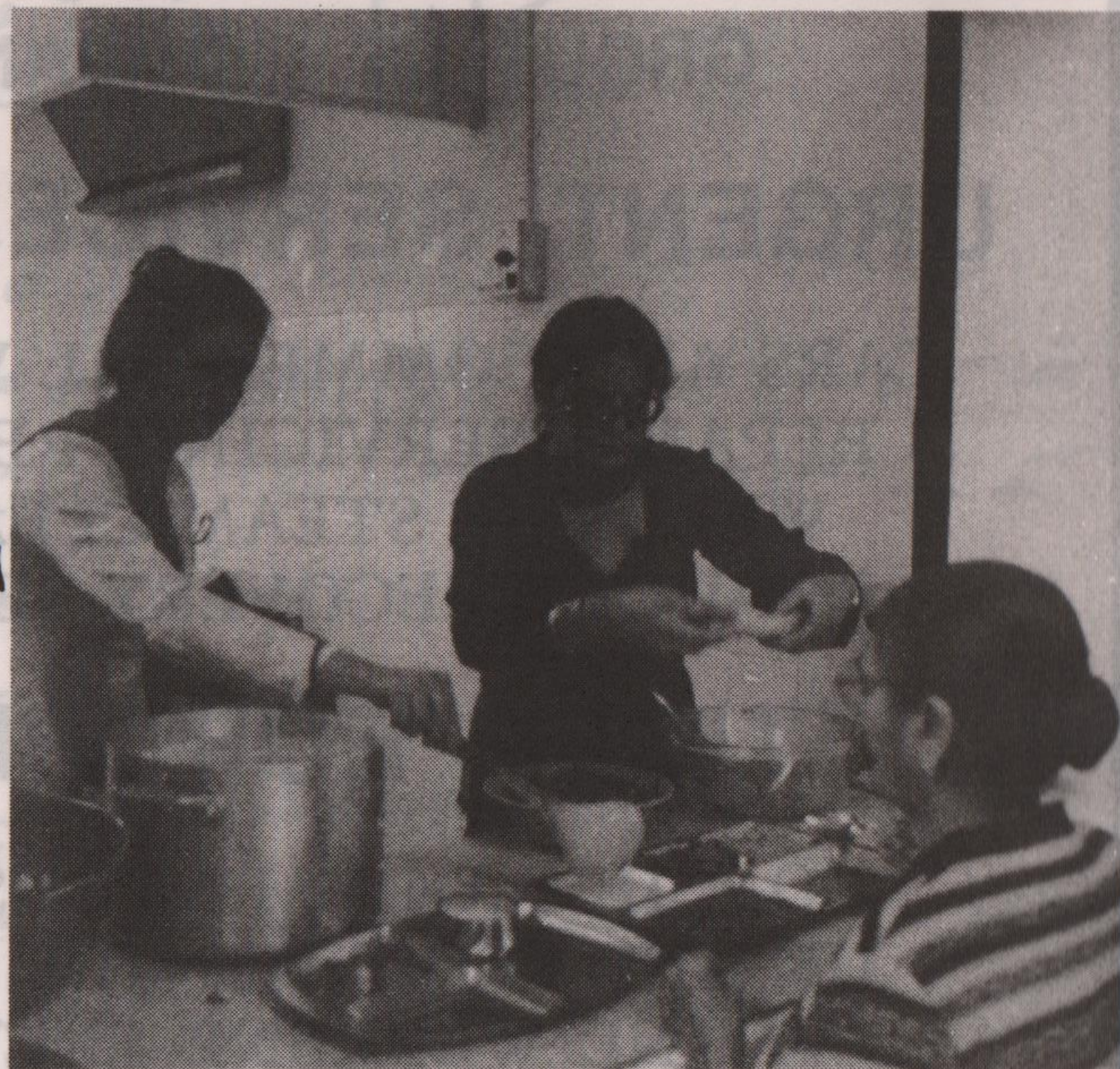
ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਕੰਮ, 20 ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੰਦਿਆਂ ਦਾ ਖਾਨਾ ਬਨਾਉਣ ਅਤੇ ਸ਼ੁਧੀ ਹੈ ॥

ਇੰਡੀਅਨ ਖਾਨਾ ਬਨਾਉਣ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ॥

ਉਮਰ - 18 ਤੋਂ 64 ਸਾਲ ਤਕ

ਇੰਟਰਵਿਊ - ਇਸ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਇੰਡੀਅਨ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਸੈਂਟਰ ਵਿਖੇ

ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਪੌਛਿਕਾ ਜਾਵੇਗਾ



Kitchen at the Indian Centre



Dining room at the Pakistan Centre

آسامیاں  
دو خواشین گک (Cook) کی ضرورت ہے  
دست ملازمت - 52 ہفتے  
فرم جیکپ پراپریٹیٹ  
9-163 ڈب برو روڈ نوٹنگھم  
تنخواہ - 2.15 پونڈ فی گھنٹہ  
پارک ٹائٹ - 24 گھنٹے  
(از پیر تا جمعہ 9 بجے سے 5 بجے درمیان)  
کے ساتھ جاکتا ہے  
ایشیائی کھانے پکانے میں تجربہ ضروری ہے  
حکمان ہونا لازمی ہے

# NEW CITIZENS

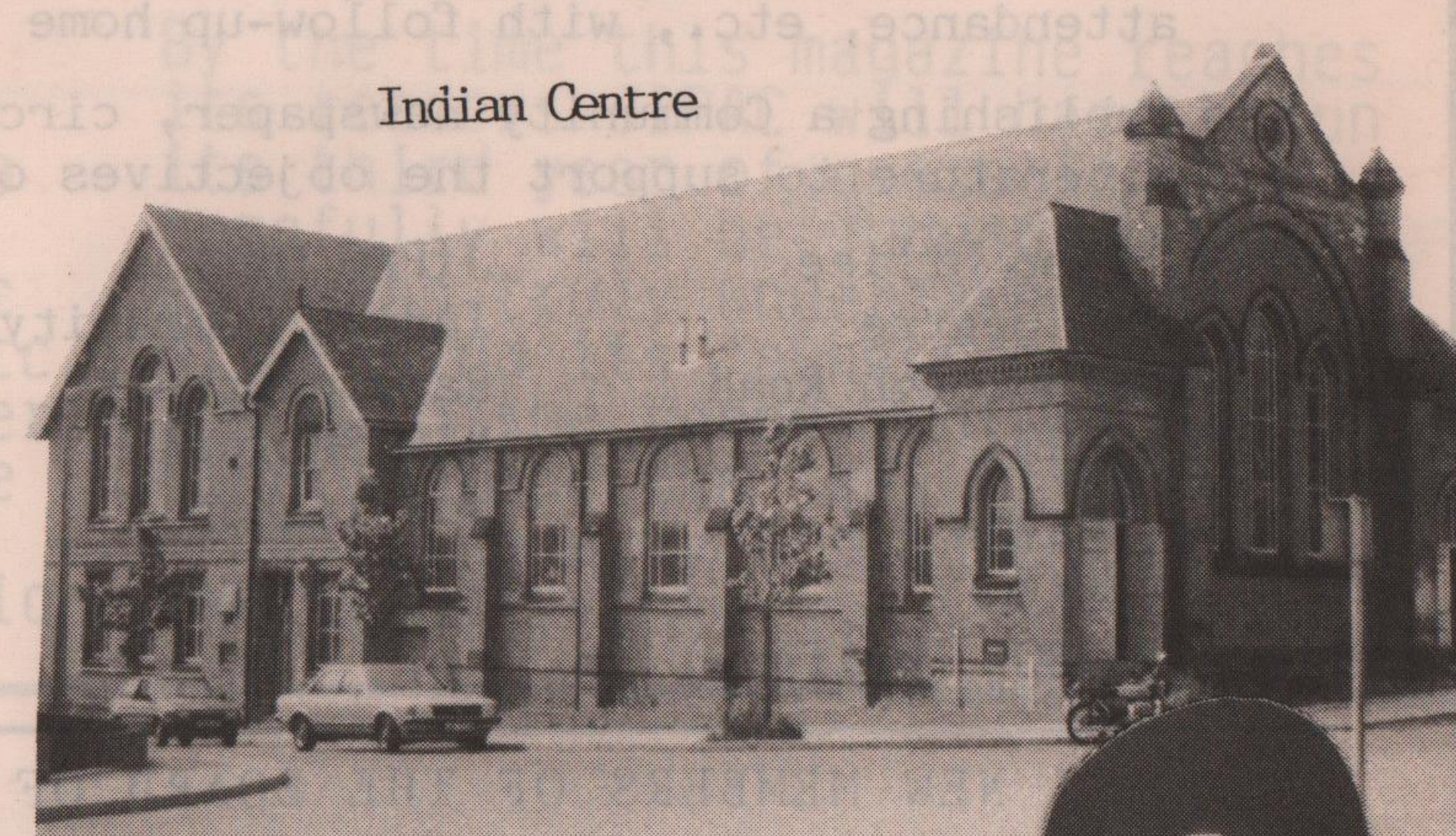
A COMMUNITY FORUM

کیونٹی فورم  
ਇੱਕ ਜਾਤੀਗਤ ਚਰਚਾ  
एक समुदायीक चरचा

Pakistan Centre



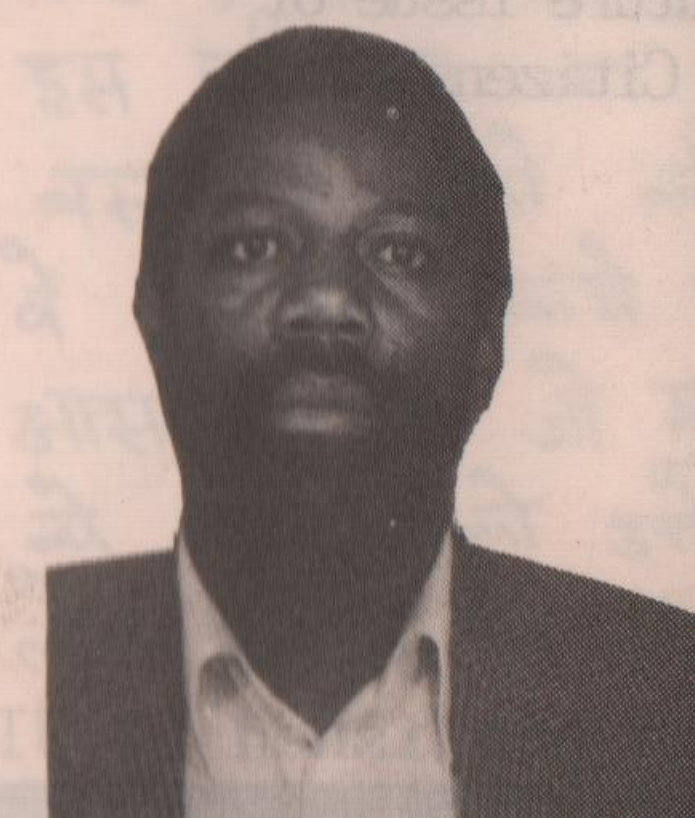
Indian Centre



JIPAC Centre Supervisors:  
Mrs Sultana Syed (top)  
Mr Paul Rakhra (right)  
Mr Desmond Wilson (left)



Afro-Caribbean Centre





# Jipac

Joint Indian, Pakistan, Afro-Caribbean Centres  
Community Project Limited

-- an MSC-funded project operating out of:  
the Afro-Caribbean National Artistic Centre  
the Indian Community Centre  
the Pakistan Centre

## Aims and objectives

J.I.P.A.C. is constituted to help less-privileged and needy members of the Community, irrespective of colour, race, creed or ethnic origin by:-

- Providing Drop-In meeting places at each of the 3 Centres, with refreshments and mid-day meals at cost prices and with recreation facilities.
- Offering help and advice on Welfare Rights, housing, immigration, discrimination, completion of applications, etc., including accompanying clients where necessary.
- Providing Interpretation and Translation services for minority Communities, especially for speakers of Urdu, Gujarati, Hindi and Punjabi.
- Providing labour at their homes for gardening, painting and decorating, and general minor repairs and maintenance.
- Helping women by holding classes in Health Care, Cookery, Dressmaking and Languages; by running Mother and Toddler Groups and associated Keep-Fit sessions, and by giving advice and support, with Interpretation if necessary, on welfare matters, hospital and health clinic attendance, etc., with follow-up home visits where needed.
- Publishing a Community newspaper, circulars, leaflets and other literature to support the objectives of J.I.P.A.C.

JIPAC Head Office  
Pakistan Centre  
163 Woodborough Road  
Nottingham

Tel: 586473  
586650  
580807 (Welfare)

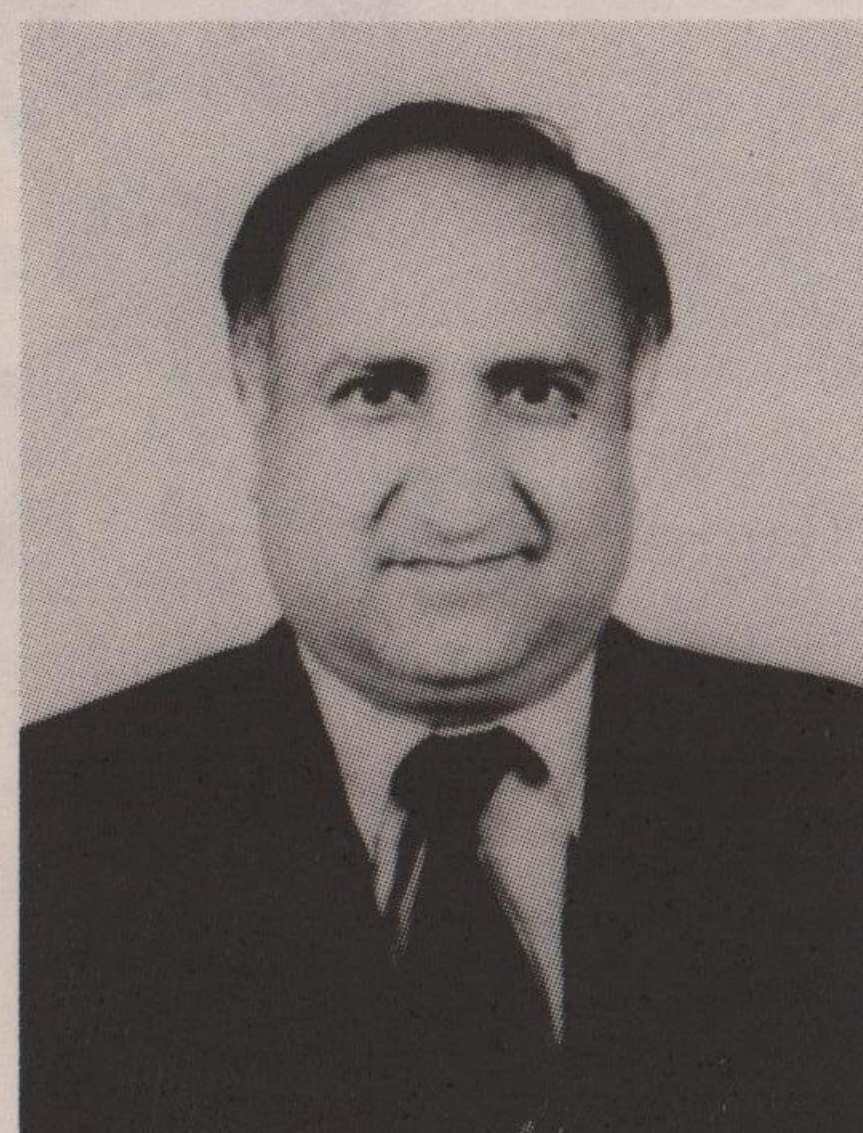
JIPAC Office  
Indian Community Centre  
Rawson Street  
New Basford  
Nottingham

Tel: 700263

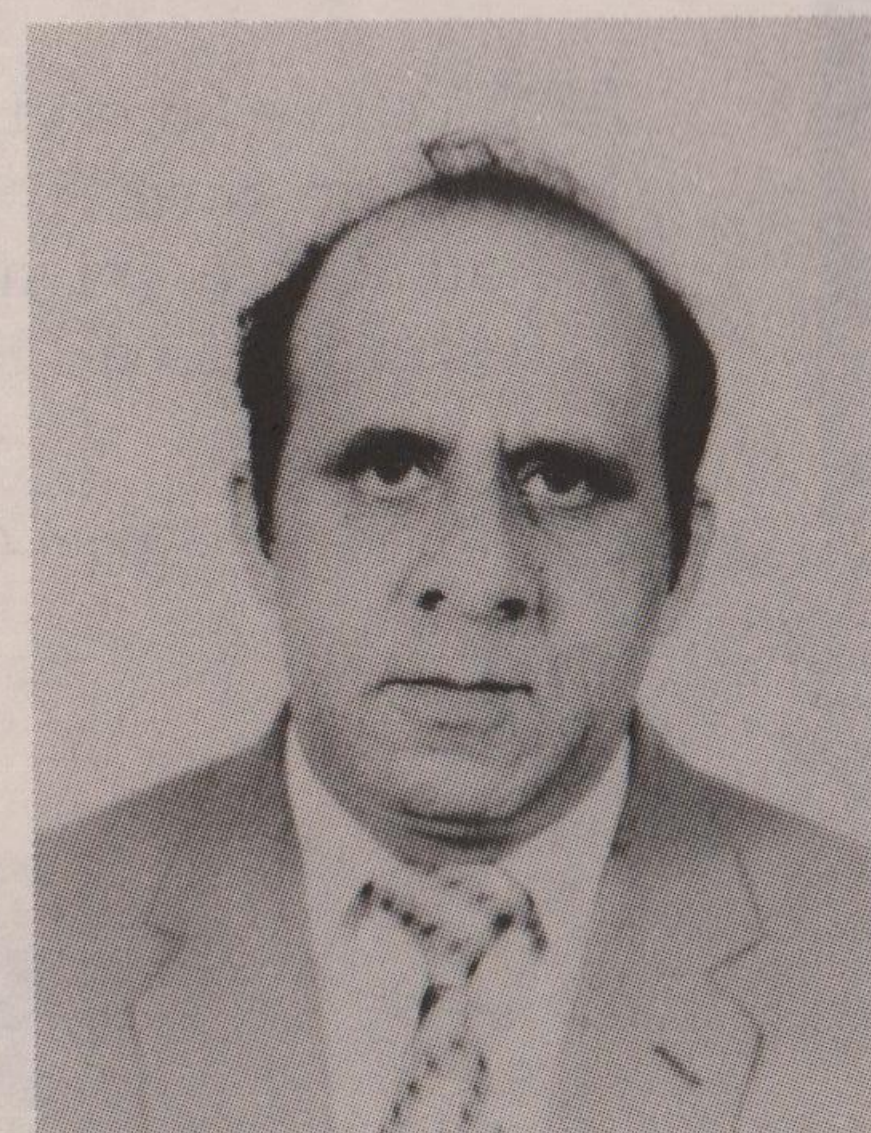
JIPAC Office  
ACNA Centre  
31a Hungerhill Road  
St Anns  
Nottingham

Tel: 602620

## NEW MEMBERS OF THE BOARD OF DIRECTORS OF JIPAC



Mr AMRIK SINGH SANGHERA  
General secretary of the  
Sikh Temple at 26 Notting-  
ham Road, and member of the  
Indian Community Centre.



Mr IRSHAD AHMED CHAUDHRY  
President of the Pakistan  
Friends' League's Council.

Third new member of the  
board of directors:  
Mr DENNIS MULLINS  
Photo and biographical  
details will appear in  
a future issue of  
New Citizens.

NEW CITIZENS is published by JIPAC

## Editorial

## MEETING OUR GOALS

In 'New Citizens' first issue Mohammad Aslam set out the magazine's intentions: To provide information about Welfare Rights, Health, Equal Opportunities, Nationality and Immigration issues. The magazine has sought to reduce production costs by advertising those goods, services and opportunities likely to be of special interest to the sections of the Community JIPAC was developed to assist. Keeping the content of the magazine stimulating as well as informative presents a considerable challenge, as the standard of free publications within the locality is impressive. Hopefully readers will find the UKAIDI issue evocative and may wish to express comments concerning certain subjects raised therein; any letters judged to make a contribution to areas of debate will be published in part, or in full in the next issue; further to this any readers who wish to contribute material of an artistic nature, poetry, prose, puzzles, etc., would be given sympathetic consideration especially if such a feature could be developed on a regular basis. In the past this publication

has highlighted many an important issue, many of which came to our attention via cases put to our advisory staff, however, not all advisory/supportive agencies are in a position to publish free periodicals of their own and some which could not publish independently, or alternatively those who have identified an area of work which would have a special relevance to the recipients of 'New Citizens'; have contributed specialists articles which have raised the level of awareness in communities traditionally deprived of information. For this spirit of co-operation and generosity, I would take this opportunity to express the gratitude of all persons at JIPAC, who contribute towards this publication.

By the time this magazine reaches its readers JIPAC will have begun its third year of operation and hopefully will be judged to have well and truly undertaken the task of meeting its founders' aspirations and with the support of readers and contributors the 'New Citizens' will be able to play its part in the overall service.

## सम्पादकीय

## मुख्य मंत्र

'न्यू सिटिजन' के पहले प्रकाशन में मुहम्मद असलम ने इस पत्रिका के बारे में कुछ उद्देश्य प्रकट किये हैं। यह उद्देश्य वेलफेयर राइट्स सहित, बराबर के अधिकार, नैशनलिटी, इमिग्रेशन से सम्बन्धित हैं। जीपैक की इस पत्रिका का स्वयं कुछ विज्ञापन देकर आम किया गया है। इन विज्ञापनों में वस्तुएं, लोगों की सेवाएं और अवसर जो की लोगों के लिए लाभदायक हैं वे प्रस्तुत किये गये हैं। जीपैक इन सेवाओं को देने के लिए बना है। आसपास में जो मुफ्त पत्रिकाएं निकलती हैं उनके मुकाबले में इस पत्रिका को सारांश को उत्तेजित और सूचित रखने का प्रयत्न किया गया है। आशा है कि लोग उनकी ओर प्रकाशन को ध्यान पूर्वक पढ़ेंगे और जो विषय उसमें उठाये गये

शेष पृष्ठ 4 पर.....



हैं उन के बारे में अपने २ विचार प्रगट करना चाहेंगे। जो भी पत्र इस विषय (उल्लेखी के बारे में) पर वादविवाद के उचित सप्रभा जाएगा उस पत्र का सारा या कुछ भाग अगले प्रकाशन में प्रकाशित किया जाएगा। इसके अतिरिक्त पढ़ने वाले अगर किसी प्रकार का विषय जैसे कि कलात्मक रचना, कविता, गद्या, पहलियां देनी चाहें तो दे सकते हैं उसके ऊपर सहानुभूति से विचार दिया जाएगा, अगर इसी प्रकार लेख हमें लगातार मिलते रहेंगे। पहले इस प्रकाशन में बहुत जल्दी समस्याओं पर रोशनी डाली गई है, जिनमें से बहुत सी समस्याएँ हमारे सलाह देने वाले कर्मचारियों के द्वारा हमारे ध्यान में लाई गई हैं, परन्तु सारी सलाह और सहायता देने वाली एजेंसी समय २ पर मुफ्त निबलने वाले प्रकाशन प्रकाशित नहीं कर सकती उन्होंने 'न्यू सिटीजन' पत्रिका के सम्बन्धित कुछ नये कामों के क्षेत्र को पहचान कर है। उन्होंने इस में विशेष लेख देकर जिस के बारे में लोगों को पता नहीं था कम्युनिटी में जागृति की है। 'न्यू सिटीजन' के प्रकाशन को प्रकाशित करने के समय जिन्होंने हमें सहायता की भावना प्रगट की है अतः जीपेक के कर्मचारियों ने हमें सहायता दी है हम उन सब के अति आभारी हैं। जब तक यह पत्रिका पढ़ने वालों के पास पहुंचेगी, तब तक जीपेक के इस काम को करते हुए तीसरा साल शुरू हो जाएगा तथा इस काम को स्थापित करने वालों और इस में लेख देने वालों की सहायता से "न्यू सिटीजन" पत्रिका सभी प्रकार की सेवाएं दे सकेगा।

# ਸੰਪਾਦਕੀ

# ਮੁਖ ਮੰਤਵ

'ਫਿਜ਼ਿਕਲਿਜ਼ਮ' ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲਾ ਅਕਤੂਬਰ 1911 ਵਿੱਚ ਪਤਰਿਕਾ ਦੇ ਚਾਰੇ ਥਰੂ ਉਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਸਨ॥ ਇਹ ਉਦੇਸ਼ ਵੈਦਿਕ ਰਾਈਟਿੰਗ, ਸੇਕੂਲਰ, ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਦੇ ਭੈ, ਅਵਾਮ ਹਮੀਅਤ (Immigration and Nationality) ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਨ॥ ਜੀਪੈਰ ਦੀ ਪਤਰਿਕਾ ਦਾ ਪਰਚ ਥਰੂ ਇਸ ਉਤਾਰ ਦੇ ਕੇ ਘਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ॥ ਇਹਨਾਂ ਇਸ ਉਤਾਰ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਫੈਰਾ ਵਾਸਤੇ ਲਾਭਦਾਇਕ ਅਵਸਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ॥ ਜੀਪੈਰ ਇਹ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇਣ ਵਾਸਤੇ ਬਾਇਬਿਲੀ ਗਿਆ ਹੈ॥ ਅਵਾਮ ਪਾਸ ਵਿਚੋਂ ਜੋ ਥਰੂ ਦੀਆਂ ਪਤਰਿਕਾ ਫਿਜ਼ਿਕਲਿਜ਼ਮ ਦੀਆਂ ਸਨ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸੁਭਾਵਿਕ ਵਿਚੋਂ ਇਸ ਪਤਰਿਕਾ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੇ ਉਤੰਜਿਤ ਅਤੇ ਸੁਭਿਤ ਰਖਣ ਦਾ ਪ੍ਰਯਤਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ॥ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਉਥੇਵੇਂ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਪਿਛਾਤ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨਗੇ ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਵਿਸ਼ੇ ਉਸ

ਵਿੱਚ ਉਗਏ ਗਏ ਾਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਥਾਰੇ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ  
 ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰਨਾਂ ਚਾਹੁਣਗੇ ॥ ਜੇ ਤੀ ਪਤਰ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇ (ਉਕਾਇਦੀ  
 ਦੇ ਥਾਰੇ) ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਵਸਤੇ ਉਚਿਤ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਉਸ  
 ਪਤਰ ਦਾ ਸਾਰਾ ਜਾ ਕੁਝ ਇਕ ਆਗਲੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ  
 ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ॥ ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲੇ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਇਸ਼ਕ  
 ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਜਿਸਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿ ਕਲਾਤਮਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਕਹਿਤਾ, ਗੱਦ,  
 ਪਰੋਚੀਆਂ ਆਦਿ, ਦੇਣਾ ਚਾਹੁਣ ਤੇ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਸ  
 ਉਪਰ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਸਾਨੂੰ  
 ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਲੇਖ ਲਗਾਤਾਰ ਮਿਲਦੇ ਰਹਿਣ ॥ ਪਹਿਲਾ ਇਸ  
 ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਿਆਵਾਂ (ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ) ਪਾਈ ਗਈ  
 ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸਮਝਿਆਵਾਂ ਸਾਡੇ ਸਥਾਪ ਦੇਣ  
 ਵਾਲੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਲੋਂ ਸਾਡੇ ਪਿਛਾਨ ਵਿੱਚ ਲਿਖਾਂਦੀਆਂ  
 ਗਈਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਸਾਰੀਆਂ ਸਥਾਪ ਅਤੇ ਸਹਿਤਾ ਦੇਣ  
 ਵਾਲੀਆਂ ਦੇਸ਼ੀਕਰੀਆਂ ਨਮੋਂ ਨਮੋਂ ਵਿੱਚ ਕਰਤ ਵਿੱਚ ਨਿਕਲਣ  
 ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ, ਅਤੇ ਜੇ  
 ਆਪਣੇ ਆਪ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਤਾਂ ਨੇ ਨਿਯੁ  
 ਸ਼ਿਟੀਜ਼ਨ ਪਤਰਿਕਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕੁਝ ਨਵੇਂ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਸੇਤਰ ਦੀ  
 ਪਤਰਿਕਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕੁਝ ਨਵੇਂ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਸੇਤਰ ਦੀ ਪਹਿਚਾਨ  
 ਕੀਤੀ ਹੈ ॥

ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਢੇਖ ਦੇ ਕੇ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਵਿੱਚ ਜਾਗਰੂਕ  
ਕੀਤੀ ਹੈ ॥ ਨਿਯੁਕਤ ਮਿਟੀਜ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮੇਂ  
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਡੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਅਤੇ  
ਜੀਪੈਰ ਦੇ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਨੇ ਸਾਡੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਉਹਨਾਂ  
ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਪੌਰਬਾਈ ਹਾਂ ॥ ਜਦੋਂ ਉਹ ਇਹ ਪਤਰਿਕਾ ਪੜ੍ਹਨ  
ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਕੋਲ ਪਹੰਚੇਗੀ, ਉਹ ਉਹ ਜੀਪੈਰ ਨੂੰ ਇਹ ਕੰਮ  
ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਤੀਸਰਾ ਸਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਇਹ ਕੰਮ  
ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ ਸਮਝਦੇ ਹੋਏ  
ਜਾਣੇਗੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਢੇਖ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ  
ਹਾਲ ਨਿਯੁਕਤ ਮਿਟੀਜ਼ਨ ਪਤਰਿਕਾ ਸਾਰੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ  
ਦੇ ਸਮੇਂ ॥



# ایڈیٹوریل

## حصولِ حقاصد کی طرف قدم

اس میگزین کی پہلی اشاعت کے موقع پر مسٹر محمد اسلم نے اس کا مدعا بیان کیا تھا کہ ویلفئر کے حقوق کی بابت - حفظان و صحت - برابری کے مواقع - نیشیلٹی - امیگریشن وغیرہ کی معلومات کے لئے سہولتیں موجود ہیں - اس طرح خدمات اور سہولتوں کو جو لوگوں کے مفاد میں ہیں ان کو مستحق کر کے "جیپیک" کو رہنمائی کے لئے وجود میں لایا گیا - میگزین کے اوراق کو تازہ دم رکھنے کیلئے اس طرح کے کتابچوں کو شائع کرنا ضروری ہے - امید ہے "یوکیڈی" احسن ماحول پیدا کر لے گا - اس میں آپ اپنی رائے ان مضامین پر جو اس میں جمع ہیں - دے سکتے ہیں - کوئی الیسا خط جو اچھی فضا اور سماں پیدا کرے وہ شائع ہوگا - علاوہ کوئی پڑھنے والا کسی قسم کی نظم - نثر یا بھول بھلیاں وغیرہ پیش کرے تو بخیر - سے غور کیا جائیگا - خاص کر ایسا مواد جو باتا بیڈگی سے شائع کیا جانا ہے -

آنے تک اس میگزین میں خاص مسائل کی چھاپے جاتے تھے - جن میں سے زیادہ وہ معاملات تھے جن کا ہمیں سامنا کرنا پڑتا تھا - اور جو ہمارے سٹاف کے پاس پیش ہوتے - تاہم تمام مشاورتی ادارے اس قابل نہیں ہوتے کہ وہ اپنے کتابچے مفت چھپوائیں - کچھ ادارے بذات خود ان کو چھاپ سکتے ہیں - اس کے برعکس وہ ادارے جنہوں نے ایک خاص سمت رائج کر لیا ہے - اور جس کا جھکاؤ "نیوسٹی زن" کے پڑھنے والوں کی طرف ہے - انہوں نے خاص مضامین پیش کیے ہیں - جنکو پڑھنے سے عوام میں جو پہلے بے لوث تھے - اب روح ڈال دی ہے -

اس جذبے اور فیماں کی بدولت میں "جیپیک" کے تمام سٹاف کو مبارکباد پیش کرنا چاہتا ہوں - جنہوں نے اس رسالہ کی تکمیل میں حصہ لیا -

حسب وقت یہ میگزین آپ کے ہاتھ میں ہوگی "جیپیک" کو تیسرا سال شروع ہو چکا ہوگا - اور امید واثق ہے کہ یہ تنظیم اپنے بنائے والوں کے تخیلات کے مطابق بڑھتی روایات پر اترے گی اور پڑھنے اور حقان چھپوانے والے حشرات کی معاونت سے "نیوسٹی زن" ایک بہترین خدمت کرے گی -

## SUSPENSIONS -

### Black Parents Campaign

For a number of years black parents in Nottingham as in other parts of the Country have been expressing great concern about the unfair and racist treatment that their children have been receiving in local schools.

Cases brought to UKAIDI, a black advice and information centre in Nottingham, led the organisation to raise this issue with the City Area Office of the Education Department in Spring 1983. It was agreed that the Area Education officer would monitor all suspensions so that the race, age, sex, etc., of pupils would be known, and that this information would be made available.

We wrote to the Director, then the Chairman of the Education Committee querying this decision, and asking for the release of the figures. Both replied that they supported the decision to withhold the information and that they did not feel it would be useful to discuss this issue with us, or any other black organisations.

Our research showed that black pupils were often suspended for very trivial offences, sometimes for incidents for which they bore no responsibility, and where white children equally involved, or involved in very similar incidents, were not. No account was taken of the fact that incidents were sometimes provoked by other pupils or teachers, and children were often punished for incidents occurring off school premises and out of school; and they often unnecessarily involved the police in incidents involving black pupils.

Soon after the report, the authority's own figures were unofficially made available to us. These showed black children to be six times more likely than other pupils to be suspended.

Despite a campaign conducted on this issue by black parents and community organisations, led by Nottingham African-Caribbean Convention, including public meetings attracting up to 300 black people, the authority still insists that they will not discuss the issue with black organisations.

It has belatedly released some suspension figures, which despite excluding mixed race black children, still show black children to be 3-4 times more likely to be suspended. The Chairman of Education has added fuel to the flames by blaming the high rate of black suspensions on single-parent families headed by women! The Commission for Racial Equality report on referral and suspension of pupils in Birmingham, published in April, shows how hollow this 'explanation' is.

Nevertheless, the campaign continues with the main demands being that the authority should release the figures with the statistical breakdowns that were agreed, and for an independent enquiry into this problem - which has the support of the National Union of Teachers locally.

UKAIDI.



In March 1984, UKAIDI contacted the Area Education Officer to discuss the results of the monitoring exercise, and a meeting was arranged. However, the day before the meeting, the Area Education Officer contacted us to cancel the meeting - he had been told by a Senior Assistant Director not to give us the figures, or to discuss the issue with us!



## SUSPENSIONS - the Council Replies

THE FOLLOWING LETTER WAS WRITTEN TO COUNCILLOR MOHAMMAD ASLAM AT JIPAC FROM FRED RIDDELL, CHAIRMAN OF THE NOTTINGHAMSHIRE COUNTY COUNCIL'S COUNTY EDUCATION COMMITTEE, IN RESPONSE TO UKAIDI'S PAPER ON THE SUSPENSION OF BLACK CHILDREN.

7th June 1985

Dear *Mohammad*

Suspensions  
Black Parents' Campaign

I have read the recently circulated paper concerning the suspension of black children in Nottingham with interest. I share the concern not only of black parents but of all the parents of pupils who are suspended from our schools. The role of the education authority is to educate children, and that education is disrupted by suspensions. That is why the priority of the Education Committee is to ensure that the education offered in all our schools is relevant and interesting for all pupils, and the Authority's inspectorate is seeking to ensure that this is always so. Whatever their colour, children who are performing badly at school tend to be the ones most likely to misbehave, and it is a well known fact now clearly substantiated by the Swann Committee that many black children under achieve in schools. That under achievement in turn often leads to bad behaviour and can therefore lead to suspension, which is why the Education Committee has authorised the appointment of twelve teachers to tackle the problem of under achievement among the black pupils in Nottingham's primary and secondary schools: these teachers are being recruited now and I hope that they will be in post from the beginning of next term. I believe that this positive approach to the problem is much more helpful than a negative analysis of past suspensions.

Having said that, I recognise that suspensions are a matter of concern to the black community. This Authority has suspension procedures which are the envy of many other authorities. They were thoroughly reviewed in 1981 and have stood the test of time well. But in the six or so years that they have been operating several changes have taken place, including the phasing out of corporal punishment, and my Committee has reconvened the working party on suspension procedures to ensure that any necessary amendments or modifications are made to the procedures. The views expressed by UKAIDI in respect of these procedures will be taken fully into account.

Much has been said recently about the statistics and the Authority's reluctance to release the statistics in full. Reference is made in the UKAIDI document to the Commission for Racial Equality's recently published report on the referral and suspension of pupils in Birmingham. I note that the C.R.E. makes the point that "The concerns that have developed over many years in relation to suspensions can only be removed when the facts are known." The fact is that no information concerning the ethnic

origin of suspended pupils was kept in Nottingham until the middle of 1983, and the first few months in which statistics were kept coincided with a major reorganisation of the inner city secondary schools. There was no yardstick against which to judge the statistics for this period, which, in any case, were distorted by the trauma of reorganisation. It would have been irresponsible to publish these statistics without any figures for earlier and more settled periods of secondary education being available against which to judge them. The figures which I presented to the Policy and Standards Sub-Committee of the Education Committee on the 31st January 1985 are absolutely accurate for the whole period for which statistics had been gathered, and it is very pleasing to me that during this period the number of suspended pupils, black and white, has been reduced significantly. Specific reference is made to my reference to single parent families. I have been badly and sometimes deliberately misquoted in regard to what I said on this and I welcome another opportunity to put the record straight. As I said on Radio Nottingham and as I told the Committee in January, out of 474 pupils suspended in the city over a four and a half term period 254 (53.58%) were not living with both their parents. Sociologically there is a well known correlation between broken homes and bad behaviour. It is clear to me that pupils with unstable home backgrounds are more likely to be disruptive in school than those enjoying more stable home backgrounds.

I wish very sincerely that UKAIDI would appreciate that there is a problem with some black children and would help the Authority to solve that problem rather than constantly attacking the Authority and criticising the statistical information which has been made available. I am reminded of the black member of our staff who said recently: "The teachers seem to bend over backwards so as not to offend the black pupils and parents." The same can be said of my Committee, but UKAIDI sometimes seems determined to see malevolence where none exists. Much positive work is currently being undertaken by the Department and we wish the parents of our black pupils to participate in the positive steps we are taking to remove discrimination and disruption from our schools. We are already giving financial and other assistance to four Afro-Caribbean supplementary schools. A working party has been set up "to examine part 2 of the section 11 review with a view to examining how that review and any proposals which might emanate therefrom might be used to combat any racism in schools and to ensure that the best interests of all children are looked after." It is through this working party and the other measures I have mentioned above that progress is most likely to be made in these matters, which are the concern of us all.

Yours sincerely,

*Fred Ridell*

Chairman of the  
Education Committee.

NEW CITIZENS WELCOMES FURTHER LETTERS AND COMMENTS ON THIS SUBJECT FOR PUBLICATION IN OUR NEXT ISSUE. SEND THEM TO: NEW CITIZENS, JIPAC, 163 WOODBOROUGH ROAD, NOTTINGHAM NG3 1AX



## સસ્પેન્શન્સ - બેક પેરેન્ટસ કેમ્પેઇન



છેલ્લા ઘણા વર્ષોથી નીચીંગદામ તેમ જ દેશનાં બીજા ભાગોમાં સ્થાનિક સ્કુલોમાં પોતાનાં બાળકો સાથે જે અયોગ્ય તથા અનિચ્છીક વર્તણૂક કરવામાં આવે છે તે બદલ કાળા વર્ણનાં માતાપિતાઓ ખુબ મિંતા પ્રગટ કરી રહ્યા છે.

"ઉકાઈડી", જે નીચીંગદામમાં કાળા વર્ણનાં લોકોનું સૂચના તથા માહિતી કેન્દ્ર (એડવાઈઝ એન્ડ ઇન્ફોર્મેશન સેન્ટર) છે, ત્યાં આ પ્રકારનાં કેસો લાવવામાં આવ્યા બાદ આ સંસ્થાએ એજ્યુકેશન ડીપાર્ટમેન્ટની સીટી એરિયા ઓફીસમાં આ સમસ્યા સ્પ્રીંગ ૧૯૮૩માં રજુ કરી.

આ બાબતની એમ ફેંસલી કરવામાં આવ્યા કે એરિયા એજ્યુકેશન ઓફીસરની જવાબદારી હેઠળ બધા સસ્પેન્શનોનું સંચાલન કરવામાં આવે જેથી વિદ્યાર્થીની ભલ, ઊંમર, ભવિ, વગેરે જાણી શકાય, તથા આ બધી માહિતી સુલભ પણ રહે.

માર્ચ ૧૯૮૪માં "ઉકાઈડી"એ સસ્પેન્શનોનાં સંચાલનના પ્રયોગનાં પરિણામ બાબત ચર્ચા કરવા એરિયા એજ્યુકેશન ઓફીસરની સંપર્ક કર્યો, અને એક મીટિંગ યોજવામાં આવી. અલબત્ત, મીટિંગના આગલા દિવસે એરિયા એજ્યુકેશન ઓફીસરે અમને મીટિંગ બંધ રાખવા માટે કહ્યું — તેમને એક સીનીયર આસિસ્ટન્ટ ડાયરેક્ટર દ્વારા અમને કોઈ પણ બાબત આંકડા આપવાની કે આ સમસ્યા બાબતની અમારી સાથે કોઈ પણ ચર્ચા કરવા માટે મનાઈ કરવામાં આવી હતી.

અમે ડાયરેક્ટરને એક પત્ર લખ્યો, પછી આ નિર્ણય બાબત ખુબપરછ કરતો એક પત્ર એજ્યુકેશન કમીટીના ચેરમેનને લખ્યો અને આંકડાઓ બહાર પાડવા માટે કહ્યું. બંનેની જવાબ એ જ હતો કે તેઓ એ નિર્ણય સાથે સહમત છે કે આ માહિતી બહાર ન પાડવી, અને તેમને એમ લાગે છે કે અમારી સાથે અથવા બીજા કોઈ પણ કાળા વર્ણની સંસ્થા સાથે આ બાબતની ચર્ચા કરવાથી કોઈ ફાયદો નથી.

અમારું સંશોધન બતાવે છે કે લઘુ ગણના વાક બદલ કાળા વિદ્યાર્થીઓને સસ્પેન્ડ કરવામાં આવે છે — ઘણીવાર એવી બાબત માટે કે જેના માટે તેઓ બિલકુલ જવાબદાર નથી હોતા — ન્યારે ગૌર વિદ્યાર્થીઓ કે જેઓ લીરલી જ માત્રમાં સંડોવાયેલા હોય, અથવા તેવા પ્રકારનાં અન્ય બનાવોમાં સંડોવાયેલ હોય, તો તેમને સસ્પેન્ડ કરવામાં નથી આવતા. ઘણીવાર એ જ બનાવો બીજા વિદ્યાર્થીઓ કે શિક્ષકો દ્વારા ઉચ્છેદવામાં આવ્યા હોય તો તે હકીકતની નીંદ પાત્ર લેવામાં નથી આવતી. વિદ્યાર્થીઓને ઘણીવાર એવી ઘટનાઓ માટે શિક્ષા કરવામાં આવતી કે જે સ્કુલના પ્રીમાઈસીસની બહાર — સ્કુલની બહાર બનતી હોય; અને જે અગર કાળા વર્ણના વિદ્યાર્થીઓ અને ઘટના સાથે સંકળાયેલ હોય તો તેમાં પોલીસને પણ કારણ વગર સંડોવવામાં આવે છે.

આ રીપોર્ટ બાદ, ઓપીશીટીનાં પોતાનાં આંકડાઓ અનઓફીશ્યલી અમને બતાવવામાં આવ્યા. તેમાં બીજા વિદ્યાર્થીઓ કરતા કાળા વર્ણનાં વિદ્યાર્થીઓને સસ્પેન્ડ કરવાની છ ગણી વધુ શક્યતા બતાવવામાં આવી હતી.

નીચીંગદામ આફ્રો-કેરીબીયન કોન્વેન્શનની આગેવાની હેઠળ કાળા માતાપિતાઓ તથા કોમ્યુનીટીની સંસ્થાઓ દ્વારા આંદોલન મલાવવામાં આવ્યું, ઉપરાંત જાહેર મીટિંગો બોલાવવામાં આવી કે જેમાં લગભગ ૩૦૦ જેટલા કાળા વર્ણના લોકોની હાજરી હતી, છતાં પણ ઓપીશીટી મક્કમ છે કે આ બાબત તેઓ કાળા લોકોની સંસ્થા સાથે ચર્ચા નહીં કરે.

ખુબ મોડેથી તેઓએ સસ્પેન્શનોનાં વોડાં આંકડા બહાર પાડ્યા છે, જેમાંથી મિશ્ર વર્ણનાં કાળા બાળકો બાદ કરવામાં આવે તો પણ કાળા બાળકોને સસ્પેન્ડ કરવાનો ૩-૪ ગણો વધુ સંભવ છે. ચેરમેન ઓફ એજ્યુકેશન એ એવી આડેપ મૂક્યો છે કે કાળા લોકોની સીંગલ પેરેન્ટ ફેમીલી, કે જે સ્ત્રીઓની આગેવાની હેઠળ ચાલે છે, તેમના બાળકોને અત્યંત ઓછા પ્રમાણમાં સસ્પેન્શન મળે છે! આ આડેપ મૂકી તેમણે બાબતમાં ઘી હોમ્યું છે. કમીશન ફોર રેસલ ઇક્વિલીટીની બનીંગદામમાં વિદ્યાર્થીઓના સસ્પેન્શનોની રીપોર્ટ, જે એપ્રિલમાં પ્રકટ કરવામાં આવ્યા તે બતાવી આપે છે કે આ "સ્પષ્ટીકરણ" કેરળું લવ્વેઈજ છે.

છતાં પણ, આંદોલન હજી ચાલુ છે, અને તેની મુખ્ય માંગો એ છે કે ઓપીશીટી પોતાની સંમતી મુજબ વિગતવાર આંકડાની સંપૂર્ણ માહિતી બહાર પાડે, અને આ સમસ્યામાં એક સ્વતંત્ર તપાસ — જે માટે સ્થાનિક નેશનલ યુનિયન ઓફ ટીમર્સની પૂરો ટેકો છે.

'ઉકાઈડી'





# مطلّیاں

## سیاہ خام والدین کی ہم

متعدد سالوں سے نوٹنگھم اور ملک کے باقی علاقوں سے سیاہ خام والدین اپنے بچوں کے ساتھ سکولوں میں ناچاٹر اور متعصبانہ رویہ اختیار کرنے پر پیریشانی کا اظہار کرتے رہے ہیں۔ UKAIDI جو کہ سیاہ خام نوجوانوں کی رہنمائی کے لئے ہے۔ اس تنظیم نے یہ معاملہ 1983 کے سپرنگ میں سٹی ایجوکیشن افسر کے پاس پیش کیا۔ تو یہ مفید ہوا کہ ایجوکیشن افسر تمام مطلّیوں کے مسئلہ پر نظر رکھے گا۔ تاکہ معلوم ہو کہ کونسی نسل محرم یا جنس متاثر ہوئی ہے۔ یہ بھی طے پایا تھا کہ ایسی معلومات سامنے لائی جائیں گی۔

مارچ 1984 میں UKAIDI نے ایجوکیشن افسر سے رابطہ کیا تاکہ نتائج کا علم ہو سکے۔ تو ایک میٹنگ قرار پائی۔ تاہم ایک دن پہلے ایجوکیشن افسر نے اٹھارویں کمیونٹی ہسٹنگ مشورہ کرنے کو کہا۔ سینٹر اسٹڈ ڈاکٹر نے افسر جہاز نو اعداد و شمار ظاہر کرنے سے منع کر دیا۔ دیگر اسے یہ بھی کہا گیا۔ کہ اس مسئلہ پر ہمارے ساتھ بحث بھی نہ کی جائے۔ ہم نے پہلے ڈاکٹر کو اور پھر چیئرمین کو سمجھا۔ کہ یہ مفید کیونکر اور کیسے ہوا۔ اور پوچھا کہ ہمیں اعداد و شمار بتائے جائیں۔ دونوں کا جواب یہی تھا کہ وہ معلومات سامنے لانے کے حق میں نہیں۔ انہوں نے یہ بھی کہا کہ ہمارے ساتھ سیاہ خام تنظیم کے ساتھ اس مسئلہ پر بات چیت کرنے کا کوئی فائدہ نہیں۔

ہماری جہان میں سے یہ ظاہر ہوا کہ سیاہ خام بچوں کو معمولی جبرم پر بھی مطلق کیا جاتا رہا۔ اور بعض دفعہ ان کی مطلّی ان واقعات کے باعث ہوئی۔ جن سے ان کا قلعی واسطہ بھی نہ تھا۔ حالانکہ سفید خام لڑکے قصور وار تھے۔ دیگر سیاہی وجہ جس سے ان کے باعث دوسرے لڑکوں یا استادوں نے اکتایا اس کا ناقص دھیان نہ رکھا گیا۔ پھر بچوں کو عام طور سکول کی حدود سے باہر ہونے والے واقعات پر سزا دی گئی۔ اور خواہ مخواہ سیاہ خام بچوں کے معاملات میں پولیس کو الجھایا گیا۔

ریپورٹ کے بعد فوری طور پر اٹھارویں کے اپنے غیر سرکاری اعداد و شمار پیش کئے گئے۔ اس میں سیاہ خام بچوں کی مطلّی باقی طلباء سے چھ گنا زیادہ تھی۔

تاہم سیاہ خام والدین تنظیموں کی ہم۔ عام میٹنگ جس میں ہم کے قریب سیاہ خام نوٹ شامل ہوئے۔ اس کے باوجود بھی اٹھارویں (میں تک ضد پر ہے کہ اس مسئلہ پر سیاہ خام والدین سے گفت و شنید نہیں ہوئی۔

اٹھارویں کے کافی عرصے بعد کچھ اعداد و شمار ظاہر کئے گئے ہیں جس سے صاف طور پر عیاں ہے کہ سیاہ خام بچے 3، 4 گنا زیادہ شکار ہوئے ہیں۔ چیئرمین نے جلتی پر آگ کا کام کر دیا ہے۔ کہ مطلّی کی زیادہ تر وجہ بچوں کا خالی ماں (سنگل پیرنٹ) کے ساتھ رہنا ہے۔ حالانکہ چیئرمین ڈار ولسل ریکو ایٹی نے اس بات کو باطل کھوکھلا ظاہر کیا ہے۔

تاہم ہماری جدوجہد جاری ہے۔ کہ اٹھارویں کو وہ اعداد و شمار جس میں پر وہ متفق ہوئے تھے۔ وہ ظاہر کرنے چاہیں۔ نیشنل یونین آف ٹیچرز کی معاونت سے ہمارا یہ بھی مطالبہ ہے کہ اس معاملہ کی غیر جانبدار انکوائری کرائی جائے۔

یو کی ڈی

دل بھی کم دکھتا ہے وہ یاد بھی کم آتے ہیں  
یاد جب ان کے جور و ستم آتے ہیں۔

یاد کی چاندنی جن راسوں کا اندھوتہ ہے  
ان پر کین چاند ستاروں کے قدم آتے ہیں۔

مرف خوشیوں سے ہی حرم ہیں ہستی  
ریخ و غم زلست میں ہر لمحہ ہم آتے ہیں

منزل حق کوئے آتے ہیں کچھ اور قریب  
دارِ ذہن کی جانب جو قدم آتے ہیں۔

آج تک چھوٹے سکی جن کو فرشتوں کی نظر  
سر جھکا دوں میرے گھر وہ حنم آتے ہیں۔

صدیق سیٹھی





## ਸਰਪੈਂਸ਼ਨ - ਰੰਗਦਾਰ ਲੋਗਾਂ ਕਾ ਸ਼ਾਂਦੋਲਨ



ਕੁਝ ਵਰ੍ਹੇ ਸੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਸਾਥ ਸਕੂਲ ਮੇਂ ਨਸਲੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤਾ ਅਨੁਚਿਤ  
ਜਾਤੀ-ਪਿਤਾ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ।

ਉਕੈਧੜੀ ਜੋ ਕਿ ਨਾਟਿਕਸ ਮੇਂ ਰੰਗਦਾਰ ਲੋਗੋ ਕੋ ਸਲਾਹ ਤਥਾ ਸੂਚਨਾ ਦੇਕੇ  
ਐਨ੍ਹ ਹੈ ਵੱਡੇ ਪਰ ਕੇਸ ਲਾਹੇ ਮੈਂ। ਸਿਪ੍ਰਾਂ 1983 ਮੇਂ ਇਸ ਸੰਸਥਾ ਨੇ ਧਰ  
ਵਿਸ਼ੇ 'ਸਿਟੀ ਏਰਿਥ ਆਫਿਸ ਆਫ ਦਾ ਏਜੂਕੇਸ਼ਨ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ' ਕੋ ਸਾਮਨੇ ਸੁਰਾ।  
ਇਸ ਬਾਤ ਕਾ ਫੈਸਲਾ ਫੁਆ ਕਿ ਏਰਿਥ ਏਜੂਕੇਸ਼ਨ ਆਫਿਸਰ ਸਬ ਸਸਪੈਂਸ਼ਨ  
ਕਾ ਸੰਚਾਲਨ ਕਰੇ ਨੀਕਿ ਬੱਚੇ, ਕੀ ਉਮਰ, ਨਸਲ ਤਥਾ ਲਿੰਗ ਭੇਦਾਂ ਕੀ  
ਸੂਚਨਾ ਲੇਨੇ ਮੇਂ ਸੁਲਭਤਾ ਰਹੇ।

ਮਾਰਚ 1984 ਮੇਂ ਉਕੈਧੜੀ ਨੇ ਏਰਿਥ ਏਜੂਕੇਸ਼ਨ ਆਫਿਸਰ ਸੇ ਬਾਤਚੀਤ  
ਕਰਨੇ ਕੋ ਲਿਓ ਮੀਟਿੰਗ ਸੁਰਵੀ ਨੀਕਿ ਉਨ੍ਹੇ ਪਤਾ ਚਲੇ ਕਿ ਸੰਚਾਲਨ ਕਾ  
ਪ੍ਰਗਾਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਰੰਤੂ ਮੀਟਿੰਗ ਕੋ ਏਕ ਦਿਨ ਪਹਲੇ ਏਰਿਥ ਏਜੂਕੇਸ਼ਨ ਆਫਿਸਰ  
ਨੇ ਹਮੇ ਮੀਟਿੰਗ ਰੱਦ ਕਰਨੇ ਕੋ ਲਿਓ ਕਹਾ - ਏਰਿਥ ਏਜੂਕੇਸ਼ਨ ਆਫਿਸਰ ਕੋ  
ਆਂਕਡੇ ਦੇਨੇ ਕੋ ਕਾਰੇ ਮੇਂ ਤਥਾ ਸਸਪੈਂਸ਼ਨ ਕੋ ਵਿਸ਼ੇ ਪਰ ਹਮ ਸੇ ਬਾਤਚੀਤ ਕਰਨੇ  
ਕੋ ਲਿਓ ਸੀਨਿਥਰ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਡਿਰੈਕਟਰ ਨੇ ਮਨਾ ਕਰ ਦਿਓ ਹੈ। →

## ਸੱਮਧੈਲਸਲ - ਰੰਗਦਾਰ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਅੰਦੋਲਨ

ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਕੂਲ  
ਵਿੱਚ ਨਸਲੀ ਅਤੇ ਭੇਦ ਅਤੇ ਅਨੁਚਿਤ  
ਬਰਤਾਵੇ ਤੋਂ ਰਿਹਾ ਹੋ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ  
ਵਿਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਨੀਤੀਗਤ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਹਿਲਾਂ  
ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਵਾਲੇ ਮਾਂ ਬਾਪ ਬਹੁਤ ਚਿੰਤਾ  
ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਉਕੈਧੜੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਿ ਨੀਤੀਗਤ ਵਿੱਚ  
ਰੰਗਦਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਅਤੇ ਸੂਚਨਾ  
ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ ਉਨ੍ਹੇ ਕਈ ਕੇਸ  
ਲਿਖਾਏ ਗਏ। 1983 ਦੀ ਬਸੰਤ ਨੂੰ  
ਇਸ ਮੰਸਬਾ ਨੇ ਇਹ ਵਿਸ਼ਾ "ਮਿਟਿ  
ਏਰੀਆ ਆਫਿਸ ਆਫ ਦਾ ਏਜੂਕੇ-  
ਸ਼ਨ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਦੇ ਸਾਮਨੇ  
ਰੱਖਿਆ। ਉਨ੍ਹੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ  
ਕੀਤਾ ਕਿ ਏਰੀਆ ਏਜੂਕੇਸ਼ਨ  
ਆਫਿਸਰ ਸਾਰੀਆਂ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਦਾ  
ਮੰਜ਼ੂਰਤਾ ਕਰੇ ਤਾਂਕੀ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ

ਉਮਰ, ਨਸਲ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਆਦਿ  
ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਾਨੀ ਹੋਵੇ।  
ਮਾਰਚ 1984 ਵਿੱਚ ਉਕੈਧੜੀ ਨੇ  
ਏਰੀਆ ਏਜੂਕੇਸ਼ਨ ਆਫਿਸਰ ਨਾਲ  
ਗੱਲ ਕਰਕੇ ਇਹ ਮੀਟਿੰਗ ਰੱਦ  
ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਪਤਾ ਲੱਗੇ ਕਿ ਮੰਜ਼ੂਰਤਾ  
ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ।

ਏਰੀਆ ਦਾ ਕੀ ਫਾਇਦਾ ਹੈ?  
ਪਰੰਤੂ ਇਹ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ  
ਮੀਟਿੰਗ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿਤੀ ਗਈ  
ਅਤੇ ਏਰੀਆ ਏਜੂਕੇਸ਼ਨ  
ਆਫਿਸਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹੇ ਡਾਈਰੈਕਟਰ  
ਨੇ ਅੰਕਡੇ ਦੇਣ ਅਤੇ ਸਾਰੇ  
ਨਾਲ ਗੱਲ ਬਾਤ ਕਰਨ ਲਈ  
ਮਨਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਡਾਈਰੈਕਟਰ ਨੂੰ  
ਅਤੇ ਫਿਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ  
ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ

→ ਪਹਲੇ ਹਮੇ ਡਿਰੈਕਟਰ ਕੋ ਲਿਖਾ, ਉਸਨੇ ਕਾ 'ਚੇਅਰਮੈਨ ਆਫ ਦਾ ਕਮੇਟੀ'  
ਕੋ ਇਸ ਬਾਤ ਕਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨੇ ਕੋ ਲਿਓ ਕਹਾ ਤਥਾ ਆਂਕਡੇ ਜਾਨਨੇ ਕੋ ਲਿਓ  
ਜੋਰ ਦਿਓ। ਦੋਨੋਂ ਤਰਫ਼ ਸੇ ਉਤਰ ਨੇ ਮਿਲੇ, ਪਰੰਤੂ ਦੋਨੋਂ ਕਾ ਏਕ ਹੀ ਫੈਸਲਾ  
ਥਾ ਉਨ੍ਹੇਨੇ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਪਰ ਹਮੇ ਸਾਥ ਚਾ ਕਿਸੀ ਭੋਰ ਰੰਗਦਾਰ ਸੰਸਥਾ  
ਕੋ ਸਾਥ ਬਾਤਚੀਤ ਕਰਨਾ ਚੀਤ ਨਹੀਂ ਸਮਝਾ।

ਹਮੇਰੀ ਸ਼ੋਜ ਨੇ ਹਮੇ ਧਰ ਪਤਾ ਲਗਾ ਦਿਓ ਕਿ ਕਾਲੇ ਰੰਗ ਕੇ ਬੱਚੇ  
ਕੋ ਫੋਟੋ ਅਪਰਾਧਾਂ ਕੋ ਆਰਸ਼ ਸਪਾਨ (suspension) ਕੀਤਾ ਜਾਤਾ ਹੈ। ਕੁਝ  
ਬੱਚੇ ਏਸੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜਿਨ ਕਾ ਕਾਲੇ ਬੱਚੇ ਕੋ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਤੇ  
ਭੀ ਉਨ ਪਰ ਫੋਕ ਅਰੋਪ ਦਿਓ ਜਾਤਾ ਹੈ। ਦੂਸਰੀ ਭੋਰ ਗੋਰੇ ਬੱਚੇ ਉਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ  
ਕੋ ਅਪਰਾਧ ਕਰੇ ਹੈ ਉਨ੍ਹੇ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਜਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤੀ। ਇਸ ਬਾਤ ਕੀ  
ਭੋਰ ਜਰਾ ਭੀ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿਓ ਜਾਤਾ ਜੋ ਦੂਸਰੇ ਬੱਚੇ ਤਥਾ ਫੀਫਰੇ ਕੋ ਧਰ  
ਸਕੂਲ ਮੇਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਕਾਲੇ ਰੰਗ ਕੇ ਬੱਚੇ ਕੋ ਸਕੂਲ ਕੋ ਬਾਹਰ ਭੀ  
ਹੋਨੇ ਵਾਲੀ ਬੱਚਿਆਂ ਮੇਂ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਤਾ ਹੈ, ਬੱਚੇ ਕੋ ਕਿਨ ਕਿਸੀ  
ਆਰਸ਼ ਸਜਾ ਦੇ ਜਾਤੀ ਹੈ, ਕੁਝ ਬੱਚਿਆਂ ਮੇਂ ਪੌਲਿਸ ਕੋ ਭੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕਰ  
ਲਿਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸਾਰੀ ਬਾਤਾਂ ਕੋ ਲਿਓ ਕਾਲੇ ਰੰਗ ਕੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਫੀਫਰ ਮਾਨੇ  
ਜਾਤੇ ਹੈ।

ਰਿਪੋਰਟ ਮਿਲਨੇ ਕੋ ਬਾਦ, ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੋ ਆਂਕਡੇ ਕਾ ਹਮੇ ਗੈਰਕਾਨੂਨੀ ਢੰਗ  
ਸੇ ਪਤਾ ਲਗ ਗਏ। ਇਸ ਸੇ ਧਰ ਪਤਾ ਚਲਾ ਕਿ ਕਾਲੇ ਰੰਗ ਕੇ ਬੱਚੇ ਸਕੂਲਾਂ  
ਮੇਂ ਧਰ ਗੁਣਾ ਅਧਿਕ ਸਸਪੈਂਡ ਕੀਤੇ ਜਾਤੇ ਹੈ ਦੂਸਰੇ ਬੱਚੇ ਕੋ ਮੁਕਾਬਲੇ ਮੇਂ। →

ਲਈ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਸਾਥ  
ਲਈ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਏਨਾਂ ਪਾਸੇ  
ਸਵਾਧ ਤਾਂ ਮਿਲਿਆ ਪਰ ਇੱਕ  
ਹੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ  
ਸਾਰੇ ਨਾਲ ਸਾਂ ਰਿਸੇ ਵੀ ਰੰਗਦਾਰ  
ਮੰਸਬਾ ਨਾਲ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ  
ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਸਾਡੀ ਏਕ ਨਾਲ ਸਾਡੀ ਇਹ ਪਤਾ  
ਲੱਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਾਲੇ ਰੰਗ ਦੇ  
ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਫੋਟੋ-2 ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ  
ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਸਪੈਂਡ ਕਰ  
ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਕੁਝ  
ਪਰਤਾਵੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ  
ਕਿ ਕਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਵੀ  
ਨਹੀਂ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਏਸ  
ਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਏਸੇ  
ਪਾਸੇ ਜੋਰ ਬੱਚੇ ਅਪਰਾਧ ਵੀ  
ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਜਾ  
ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਇਹੀ ਨਹੀਂ ਕਾਲੇ

ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਦੇ ਬਾਹਰ  
ਵੀਆਂ ਪਰਤਾਵੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਮਾ  
ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸਾਰੇ  
ਮਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਪਰਤਾਵੇ  
ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕਰ  
ਕੇ ਸਾਰੀ ਗੱਲਾਂ ਲਈ ਕਾਲੇ ਰੰਗ ਦੇ  
ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਫੀਫਰ ਮੰਨ ਲਿਆ  
ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਰੀਪੋਰਟ ਮਿਲ ਦੇ ਬਾਦ, ਅਧਿਕਾਰੀ  
ਦੇ ਅੰਕਡੇ ਕਾ ਸਾਡੀ ਗੈਰ-  
ਕਾਨੂਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਪਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ।  
ਇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਕਾਲੇ  
ਰੰਗ ਦੇ ਬੱਚੇ ਸਕੂਲਾਂ ਤੋਂ ਫੀਫਰ  
ਕੀਤਾ ਜਾਤਾ ਸੱਮਧੈਲ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਨੀਤੀਗਤ ਅਫਰੀਕਨ-ਕੋਰੀਅਨ  
ਕੰਨੈਕਸ਼ਨ ਅਤੇ ਪਬਲਿਕ  
ਮੀਟਿੰਗ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਅਤੇ ਕਮੇਟੀ

ਬਾਰੀ ਸਫਾ 16 ਤੇ .....



→ ਨੀਤਿਕਾਮ ਆਫ਼ਿਕਨ ਕੈਰਬਿਯਨ ਆਨਵੇਨਸ਼ਨ ਨੇ ਪੀਭਲਕ ਮੀਟਿੰਗ ਵਾਲੇ ਲੋਗ ਆਰ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਸੰਸਥਾ ਆਰ ਆਲੇ ਹੁੰ ਵਾਲੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾਓਂ ਕੋ ਮਿਲਾ ਕਰ 300 ਲੋਗਾਂ ਨੇ ਆਨਵੇਨਸ਼ਨ ਵਿਧਾ ਤੋ ਆਧਾਰਿਤ ਇਸ ਵਿਧਾ ਪਰ ਕਿਸੀ ਆਰ ਆਲੀ ਸੰਸਥਾ ਵਾਲੋਂ ਸੇ ਕਾਨਫੀਰੰਸ ਆਰਨੇ ਕੋ ਟੈਕਸਟ ਨਹੀ ਪੀ।

ਕੁਝ ਸਮਝ ਪੜ੍ਹਾਤ ਸਸਪੇਂਸ਼ਨ ਕੋ ਘੋੜੇ ਆਂਕੜੇ ਕਾਢੇ ਗਏ, ਜਿਸਨੇ ਸੇ ਮਿਲੇ ਜੁਲੇ ਰੰਗਦਾਰ ਕੁਝੋ ਕੋ ਸੰਘਣਾ ਨਿਕਾਲ ਆਰ ਜੀ ਆਲੇ ਰੰਗਦਾਰ ਕੁਝੋ ਕੋ ਤੀਨ ਸੇ ਚਾਰ ਗੁਣਾ ਆਧਿਕ ਸਸਪੇਂਸ਼ਨ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਏਜੂਕੇਸ਼ਨ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨੇ ਜਲਦੀ ਹੁਣੇ ਆਗ ਪਰ ਟੇਲ ਡਾਲਨੇ ਵਾਲੀ ਕਾਨਫੀਰੰਸ ਵਿ ਜੋ ਆਲੇ ਕੁਝੋ ਅਕੇਲੀ ਮਾਤਾਓਂ (single-parent) ਦੁਆਰਾ ਪਾਲੇ ਜਾਣੇ ਵੇ ਸਕੂਲ ਮੇਂ ਹੋਣੀ ਵਾਲੀ ਕਾਨਫੀਰੰਸ ਮੇਂ ਆਧਿਕ ਭਾਗ ਲੈਣੇ ਵੇਂ ਇਸ ਲਿਓਂ ਉਨ੍ਹੇਂ ਸਸਪੇਂਡ ਵਿਧਾ ਜਾਤਾ ਹੈ। ਆਮਿਸ਼ਨ ਆਰ ਰੇਗਲ ਇਕੁਲਿਟੀ ਆ ਕਰੀਸਪਾਂਸ ਮੇਂ ਦਾਤੋਂ ਕੋ ਸਸਪੇਂਸ਼ਨ ਰਿਪੋਰਟ, ਜੋ ਅਪ੍ਰੈਲ ਮੇਂ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀ ਗਈ ਹੈ ਉਸ ਸੇ ਪਤਾ ਚਲਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਏਜੂਕੇਸ਼ਨ ਆਰਨੇ ਨੇ ਟੈਕਸਟ ਨਹੀ ਹੈ।

ਫਿਰ ਜੀ ਆਨਵੇਨਸ਼ਨ ਚਲ ਰਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋ ਮੁੱਖ ਭਾਗ ਹੈ ਕਿ ਆਧਾਰਿਤ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਮੇਂ ਹਮੇਂ ਆਂਕੜੇ ਦੇ। ਜਿਸਨੇ ਵਿਧਾ ਮੇਂ ਕੇ ਪਹਿਲੇ ਸੇ ਹੀ ਸਹਮਤ ਪੈ, ਆਰ ਇਸ ਸਮਝਣ ਕੋ ਸੁਵਰਨ ਰੂਪ ਸੇ ਦਾਨ ਕੀਨ ਹੋ ਸਕੇ - ਜਿਸ ਮੇਂ ਸੁਵਰਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਯੂਨਿਯਨ ਆਫ਼ ਟੀਚਰ ਕੋ ਸਪੋਰਟ ਹੈ।

### ਤੁਕੈਧੀ

ਮੰਮਥਾ ਅਤੇ ਕਾਲੇ ਰੰਗ ਵਾਲੇ ਆਂਧਾਪਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਾ ਕੇ 300 ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਅੰਦੋਲਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਲੀ ਮੰਮਥਾ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤੋੜਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ॥

ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਬਾਦ ਮੰਮਥੇਨਸਨ ਦੇ ਕੁਝੇ ਅੰਕੜੇ ਦੱਸੇ ਗਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਮਿਲੇ ਮੁੱਲੇ ਗੰਗਾਧਰ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕੁਝ ਕੇ ਵੀ ਕਾਲੇ ਰੰਗ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ 3 ਤੋਂ 4 ਗੁਣਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮੰਮਥੇਨਸਨ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ॥ ਅੰਸ਼ਕਰੇਸ਼ਨ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨੇ ਬੁੱਲਦੀ ਹੋਈ ਅੱਗ ਵਿਚ ਤੇਲ ਪਾਉਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕਾਲੇ ਬੱਚੇ ਇਕੱਲਿਆਂ ਆਤਮਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪਾਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ॥ ਅਤੇ ਉਹ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਾਠਨਾਂ ਵਿਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭਾਗ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਇਸਲਈ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੰਮਥੇਨਸਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਧਿਕ ਨੂੰ ਦਿਖਾਈ ਗਈ, ਕਮੀਸ਼ਨ ਫਾਰ ਇਕੁਲਿਟੀ (ਰੇਸਲ) ਦੀ ਬਰਮਿੰਗਹਮ ਦੇ ਸਟੂਡੈਂਟਾਂ ਦੀ ਰੀਪੋਰਟ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਣ ਕਿੰਨਾ ਤੱਤੀਕ ਹੈ।

ਫੇਰ ਵੀ, ਅੰਦੋਲਨ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਮੁੱਖ ਮੰਗ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਮਾਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਅੰਕੜੇ ਦੇਣੇ ਜਿਸਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਉਹ ਪਾਠਿਆਂ ਤੋਂ ਹੀ ਸਹਿਮਤ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਮੰਮਥਿਆ ਦੀ ਅਜਾਦ ਰੂਪ ਚ ਛਾਨਬੀਣ ਹੈ ਸਕੇ - ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਥਾਨਕ ਨੈਸ਼ਨਲ ਯੂਨਿਯਨ ਆਫ਼ ਟੀਚਰਜ਼ ਦੀ ਸਪੋਰਟ ਹੈ ॥

### ਉਕੇਡੀ

## ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਫਰੀਜ਼ ਕਰੋ ਅਤੇ ਖਿਆਲ ਨਾਲ ਖਾਓ.....

**ਭੂਮਕਾ:** ਯੂਨਾਇਟਿਡ ਕਿੰਗਡਮ ਵਿਚ ਫਰੀਜ਼ ਫੂਡ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਣ ਫਰੀਜ਼ਰਾਂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਸੰਭਾਲ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਦੱਸੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਕਿ ਫੂਡ ਦਾ ਇਕੱਠ ਖਿਆਲ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਖਾਣੇ ਨੂੰ ਪਾਟ ਤੋ ਪਾਟ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾ ਹੋਵੇ ॥

**ਰੈਫਰੀਜ਼ਰੇਟਰ ਅਤੇ ਡੀਪ ਫਰੀਜ਼ਰ ਯੂਨਿਟ ਵਿਚ ਫਰੀਜ਼:**

ਘਰੇਲੂ ਫਰੀਜ਼ ਵਿਚ ਖਾਨਾ ਤਰੀਬਲ  $7^{\circ}\text{C}$  ( $45^{\circ}\text{F}$ ) ਦੇ ਤਾਪਮਾਨ ਤੇ ਤਾਜ਼ਾ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਵਿਚ ਇੱਕ ਇੰਜੀ ਜਿਹਾ ਖਾਨਾ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਪਾਠਿਆਂ ਤੋਂ ਫਰੀਜ਼ ਕੀਤਾ ਖਾਨਾ ਰੱਖ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਖਾਣੇ ਦੇ ਉਪਰ ਇੱਕ ਚੁੱਸੇ ਜਾਂ ਤਿੱਲੇ ਸਿਤਾਰਿਆਂ ਦੇ ਲਿਸ਼ਾਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਸਿਤਾਰੇ ਵਾਲੇ ਖਾਣੇ ਵਿਚ ਖਾਨਾ  $-6^{\circ}\text{C}$  ( $21^{\circ}\text{F}$ ) ਤੇ ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਲਈ, ਦੋ ਸਿਤਾਰੇ ਵਾਲੇ ਵਿਚ  $-12^{\circ}\text{C}$  ( $10^{\circ}\text{F}$ ) ਤੇ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਲਈ, ਤਿੰਨ ਸਿਤਾਰੇ ਵਾਲੇ ਵਿਚ  $-18^{\circ}\text{C}$  ( $0^{\circ}\text{F}$ ) ਤੇ ਖਾਨਾ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਤੱਕ ਠੀਕ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਇਸ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮਾਂ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਖਾਣੇ ਦੇ ਰੂਪ, ਖਸਬੂ ਅਤੇ ਬਣਾਵਟ ਵਿਚ ਫਰੀਜ਼ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਸਿਹਤ ਲਈ ਹਾਨਿਕਾਰਕ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

**ਰੈਫਰੀਜ਼ਰੇਟਰ ਦੇ ਫਰੀਜ਼ ਫੂਡ ਦੇ ਖਾਣੇ ਵਿਚ ਤਾਜ਼ਾ ਖਾਨਾ ਫਰੀਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ॥**  
ਘਰੇਲੂ ਡੀਪ ਫਰੀਜ਼ਰ ਦੇ ਦੋ ਹਿੱਸੇ

ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਪਾਠਿਆਂ ਦੇ ਕੀਤੇ ਖਾਣੇ ਨੂੰ ਫਰੀਜ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਦੂਸਰਾ ਖਾਣੇ ਨੂੰ ਜਲਦ ਜਮਾਉਣ ਲਈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਤਾਪਮਾਨ ਮਿਲਮਲੇ ਵਾਰ  $-18^{\circ}\text{C}$  ( $0^{\circ}\text{F}$ ) ਤੋਂ  $-23.5^{\circ}\text{C}$  ( $-10^{\circ}\text{F}$ ) ਤਕ ਅਤੇ  $-29^{\circ}\text{C}$  ( $-20^{\circ}\text{F}$ ) ਤਕ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਯੂਨਿਟ ਤਾਜ਼ਾ ਖਾਨਾ ਫਰੀਜ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਠੀਕ ਹੈ ॥

**ਘਰੇਲੂ 'ਫੂਡ ਫਰੀਜ਼ਰ' ਦਾ ਸਹੀ ਇਸਤੇਮਾਲ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰੋ:**

1. ਤਾਜ਼ੇ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਾਣੇ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰੋ ਜਿਸਨੂੰ ਸਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲੇ ਹੋਣ ਦਾ ਰਿਸ਼ਾਨ ਨਾ ਹੋਵੇ।  
2. ਜਿਸ ਭੋਜਨ ਨੂੰ ਫਰੀਜ਼ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇ, ਛੋਟੇ-2 ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿਚ ਕਰੋ ਤਾਕਿ ਉਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੰਮ ਸਕੇ ਅਤੇ ਵਿਅਰਥ ਨਾ ਜਾਵੇ।

3. ਖਾਣੇ ਨੂੰ ਜਮਾਉਣ ਲਈ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੀੜ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰੋ ਜਿਸ ਨਾਲ ਖਾਣੇ ਤੇ ਕੋਈ ਫਰੀਜ਼ ਨਾ ਪਵੇ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ: ਅਲਮੀਨੀਅਮ ਫਾਇਲ, ਪੋਲੀਥੀਨ ਜਾਂ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਛੱਬੇ ਜਿਹੜੇਕੀ ਉਚਿਤ ਮੰਨੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਖਾਣੇ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਫਰੀਜ਼ਰ ਦੇ ਲਿਸ਼ਾਨ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੇ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਫਰੀਜ਼ਰ ਬੈਂਗ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹਵਾ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿਉ। ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਤੇ ਟੋਪ ਲਗਾ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਰਸਦਾਰ ਜਾਂ ਗਾੜ੍ਹਾ ਭੋਜਨ ਬੈਂਗੀ ਜਾਂ ਡਿੱਬੇ ਵਿਚ ਪਾ ਰਹੇ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਭੋਜਨ ਦੇ ਫੈਲਣ ਲਈ ਆਉਂਦਾ

ਬਾਰਿ ਸਫਾ 18 ਤੇ...



4. ਖਾਣੇ ਵਾਲੇ ਡੱਬੇ ਤੇ ਬਹੁਤ ਸਫ਼ਾਈ ਨਾਲ ਲੇਬਲ ਲਾ ਲਵੋ ਜਿਸ ਤੇ ਭੋਜਨ ਦਾ ਨਾਂ ਅਤੇ ਫਰੀਜ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਪੜ੍ਹੀ ਜਾ ਸਕੇ।
5. ਫਰੀਜ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਭੋਜਨ ਨੂੰ ਪਾਤਿਲਾਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਠੰਡਾ ਕਰ ਲਵੋ ਅਤੇ ਫੇਰ ਲਪੇਟੋ।
6. ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਗਲ ਦਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖੋ ਕਿ ਫਰੀਜ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਭੋਜਨ ਲਾਗੇ ਲਾਗੇ ਰੱਖੋ ਤਾਕਿ ਅੰਦਰ ਹਵਾ ਨਾਂ ਜਾ ਸਕੇ।
7. ਕੱਚਾ ਮਾਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਪਕਾ ਕੇ ਦੁਬਾਰਾ ਫਿਰ ਫਰੀਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਉਸ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਕਾਇਆ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਠੰਡਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।
8. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਇਸ ਕਰੀਮ ਨੂੰ ਜਿਸ ਦਾ ਰੂਪ, ਗੁੰਨ ਜਾਂ ਅਕਾਰ ਬਦਲ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਦੁਬਾਰਾ ਨਹੀਂ ਸਮਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ।
9. ਖਾਣ ਦੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਫਰੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਕਈ ਵਾਰ ਪੁਸ਼ਟਿਤ ਕਰੋ।
10. ਇਸ ਗਲ ਦਾ ਵੀ ਖਿਆਲ ਰੱਖੋ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਡੱਬੇ ਮੁੱਖੇ ਹੋਣ ਅਤੇ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਦਸਤਾਨੇ ਪਾਏ ਹੋਣ।
11. ਭੋਜਨ ਨੂੰ ਫਰੀਜ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਯਕਿਨ ਕਰੋ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਡੱਬੇ ਤਾਪਮਾਨ ਤੇ ਰੱਖੇ।
12. ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੇ ਪਹਾੜ ਨੂੰ ਪਕਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਸਮੇਂ ਤਕ ਪਿਘਲਾ ਲਵੋ ਅਤੇ ਇਸ ਗਲ ਦਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖੋ ਕਿ ਖਾਣੇ ਦੀ ਵਿਚਲਾ ਹਿੱਸਾ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਿਘਲ ਜਾਵੇ ਇਹ ਗਲ ਬਹੁਤੀ ਮਾਸ ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਬਾਕੀਆਂ ਲਈ ਪੈਕਟ ਤੇ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਉੱਤੇ ਚੱਲੇ।

**ਘਰੇਲੂ ਫਰੀਜ਼ ਦੇ ਖਰਾਬ ਹੋਣ ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗਲਾਂ ਦਾ ਖਿਆਲ ਰਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ:**

1. ਫਰੀਜ਼ ਦੇ ਖਰਾਬ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਦ ਘਰ ਤੇ ਘਰ ਅੱਲ ਪੈਂਦੇ ਤਕ ਫਰੀਜ਼ ਕੀਤਾ ਖਾਣਾ ਸਖਤ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

2. ਮੁਰਮਤ ਲਈ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਕੇ ਦਿਖਾਵੇ।

3. ਫਰੀਜ਼ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਬੰਦ ਰੱਖੋ ਇਸ ਨਾਲ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਤਾਪਮਾਨ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਖਾਣਾ ਕਾਫੀ ਦੇਰ ਤਕ ਠੀਕ ਰਹੇਗਾ।

**ਘਰ ਵਿਚ ਸਫ਼ਾਈ ਰਖਣ ਦੇ ਕੁਝ ਨਿਯਮ:**

1. ਭਾਂਡੇ, ਚਾਕੂ ਅਤੇ ਉਹ ਜਗ੍ਹਾ ਜਿਥੇ ਪਾਲਤੂ ਜਾਨਵਰ ਦਾ ਖਾਣਾ ਬਦਿੰਦਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਉਸ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਦ ਆਪਣਾ ਭੋਜਨ ਬਦਿੰਦਾ।

2. ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਭਾਂਡਿਆਂ ਵਿਚ ਜਾਂ ਜਿਸ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਕੱਚਾ ਮਾਸ ਰੱਖਿਆ ਹੋਵੇ ਉਸ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਫ਼ ਕਰਕੇ ਹੀ ਪਕਾਇਆ ਹੋਇਆ ਮਾਸ ਰੱਖੋ।

3. ਜੇ ਭੋਜਨ ਮਾਸ ਨਾਲ ਬਦਿੰਦਾ ਹੋਵੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਠੰਡਾ ਫਰੀਜ਼ ਕਰੋ ਜਾਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗਰਮ ਕਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਭੋਜਨ ਨੂੰ ਜ਼ਹਰੀਲਾ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕੀਟਾਂ ਦੀ ਬੜੇਰੀ 10°C (50°F) ਅਤੇ 63°C (145°F) ਦੇ ਵਿੱਚ ਵਾਲੇ ਤਾਪਮਾਨ ਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

4. ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਤੇ ਵੀਰਾ ਜਾਂ ਜਖਮ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਵਾਹ ਪਹੁੰਚ ਪੱਟੀ ਨਾਲ ਫੱਕ ਲਵੋ। ਹੋਰ ਜਾਨਕਾਰੀ ਲਈ:

The Chief Environmental Health Officer,  
The Guildhall,  
North Church Street,  
Nottingham. NG1 4DF Telephone: (0602) 48571

## ਫਰੀਜ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ 'ਤੇ

1. ਸਿਰਫ਼ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਫਰੀਜ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਡੱਬੇ ਵਿੱਚ ਖਾਣਾ ਰੱਖੋ।
2. ਫਰੀਜ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਡੱਬੇ ਤੇ ਸਰੋਸ ਅਤੇ ਡਰਾਈਵ ਕਰੋ।
3. ਫਰੀਜ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਡੱਬੇ ਤੇ ਸਰੋਸ ਅਤੇ ਡਰਾਈਵ ਕਰੋ।

## ਫਰੀਜ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਡੱਬੇ

1. ਫਰੀਜ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਡੱਬੇ ਤੇ ਸਰੋਸ ਅਤੇ ਡਰਾਈਵ ਕਰੋ।
2. ਫਰੀਜ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਡੱਬੇ ਤੇ ਸਰੋਸ ਅਤੇ ਡਰਾਈਵ ਕਰੋ।
3. ਫਰੀਜ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਡੱਬੇ ਤੇ ਸਰੋਸ ਅਤੇ ਡਰਾਈਵ ਕਰੋ।
4. ਫਰੀਜ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਡੱਬੇ ਤੇ ਸਰੋਸ ਅਤੇ ਡਰਾਈਵ ਕਰੋ।

## ਮੁੱਖ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ

FOR FURTHER INFORMATION CONTACT:

The Chief Environmental Health Officer,  
The Guildhall,  
North Church Street,  
Nottingham. NG1 4DF

Telephone: (0602) 48571

ਚੀਫ਼ ਇੰਵਾਇਰਨਮੈਂਟਲ ਹੈਲਥ ਆਫਿਸਰ  
ਦੀ ਗਲਡਹਾਲ  
ਨਾਰਥ ਚਰਚ ਸਟਰੀਟ  
ਨੋਟਿੰਗਹਮ  
ਐਨ ਜੀ 1 4 ਡੀ

\*\*\*\*\* TO ADVERTISE IN THE NEXT ISSUE OF "NEW CITIZENS" \*\*\*\*\*  
\*\*\*\*\* TELEPHONE 586515 AND ASK FOR MR MAKHECHA \*\*\*\*\*

**ਪੁੱਤੀ ਫੂਡ ਸਟੋਰ**  
ਲੈਟਿਗਮ 'ਚ ਸਮਤੀ ਅਤੇ ਵਪਾਰੀ ਗਰੋਸਰੀ  
ਅਤੇ ਮੀਟ ਦੀ ਦੁਕਾਨ, ਪਤੀਲੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਭਾਂਡੇ  
ਲੱਭ ਤੇ ਬਰਫੀ 70 ਪੈਂਸ ਪੈਂਡ, ਚਿਕਨ, ਭੇਡ,  
ਬਰਫੀ ਤੇ ਸੂਅਰ ਦਾ ਤਾਜ਼ਾ ਮੀਟ  
ਟੈਲੀਫੋਨ: 701052  
25 ਰਡਫੋਰਡ ਰੋਡ, ਲੈਟਿਗਮ.

**ਹਿੰਦੂ ਨਿਸ਼ਾਨ**  
ਮੁੱਖ ਮੰਤਰ ਅਤੇ ਪਾਠਾਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ  
ਖਰੀਦਾਰੀ ਦੇ ਲਈ ਸਾਰੇ ਆਨ ਲਾਈਨ  
169, ਮਿੰਨਿਸਟਰ ਰੋਡ, ਨੋਟਿੰਗਹਮ ਡੀ 1 4 ਡੀ  
708535



## منجمد دھیان سے کریں اور احتیاط سے کھائیں

تنبہ

چونکہ ایلکٹریک منجمد خوراک زیادہ استعمال کی جا رہی ہے۔ لہذا جو شخص اپنے گھروں میں فریج رکھتے ہیں۔ ان کے لئے منجمد خوراک کو ادھر ادھر کرنے اور رکھنے کے لئے ذیل میں ہدایت درج ہے۔ تاکہ خوراک کے استعمال سے نقصان کو کم کر دیا جاسکے۔

### ایفرجریٹر اور ڈیپ فریجز میں فرق

گھریلو فریج کا کام خوراک کو 7 ڈگری سینٹی گریڈ تک تازہ رکھنا ہے۔ اور اسکی بناوٹ میں ایک خانہ پیل سے منجمد خوراک کو رکھنے کے لئے بنایا گیا ہے۔ اس خانے پر ایک دو یا تین سٹار کا نشان ہوتا ہے۔ جس کا مطلب یہ ہے کہ پیل سے منجمد خوراک 6 ڈگری سینٹی گریڈ پر ایک ہفتہ۔ 2 ڈگری گریڈ پر ایک ماہ یا 18 ڈگری پر 3 ماہ تک محفوظ رکھی جاسکتی ہے۔ اگر منجمد خوراک اس حقے میں تیار ہوئے وقت سے زیادہ عرصہ رکھی جائے۔ تو یہ فریج نہیں کہ وہ کھانے کے قابل نہیں۔ لیکن یہ ہو سکتا ہے کہ خوراک کا رنگ یا ذائقہ تبدیل ہو جائے۔

### فریج میں منجمد خوراک والا حصہ تازہ خوراک کو منجمد کرنے کے لئے استعمال ہو نہیں سکتا۔

گھریلو ڈیپ فریجز یونٹوں پر مشتمل ہے۔ ایک خوراک کو رکھنے کے لئے اور دوسری جلدی منجمد کرنے والی ہے۔ سٹور والے حصے میں حرارت 18 اور 23 ڈگری سینٹی گریڈ کے درمیان ہوتی ہے۔ جب کہ جلدی منجمد کرنے والا حصہ 29 ڈگری سینٹی گریڈ تک کام کرتا ہے۔ اس طرح کی یونٹ تازہ خوراک منجمد کرتی ہے۔

### گھریلو فوڈ فریجز کے استعمال کی ہدایت

آپ کو صرف تازہ خوراک ہو گئی سٹری نہ ہو وہی اس میں رکھنی چاہیے۔ جو خوراک آپ نے منجمد رکھی ہے اسے چھوٹے چھوٹے حجموں میں رکھیں تاکہ ٹھنڈے تیز سے سرایت کر کے جذب ہو سکے۔ اور ضائع نہ ہو۔

3۔ آپ منجمد ہوئی خوراک پائیدار ترنوں مثلاً المونیم کے ٹرے۔ پالیٹھین یا نئیلور شدہ پلاسٹک کے ڈبوں میں رکھیں۔ تاکہ خوراک مائع عنصر سے محروم نہ ہو جائے۔ اگر منجمد کرنے کو تھیلے استعمال کریں تو تھیلوں سے ہر ممکن ہوا نکال دیں اور ان کا منہ ٹیپ سے یا تار جس پر پلاسٹک ہو۔ اس سے بند کر دیں۔ رقیق خوراک یا آدھی رقیق خوراک کی

صورت میں احتیاط کریں کہ اس تھیلے یا ڈبے میں مناسب جگہ باقی ہو کہ منجمد ہو سکے بعد درست پاسکے۔

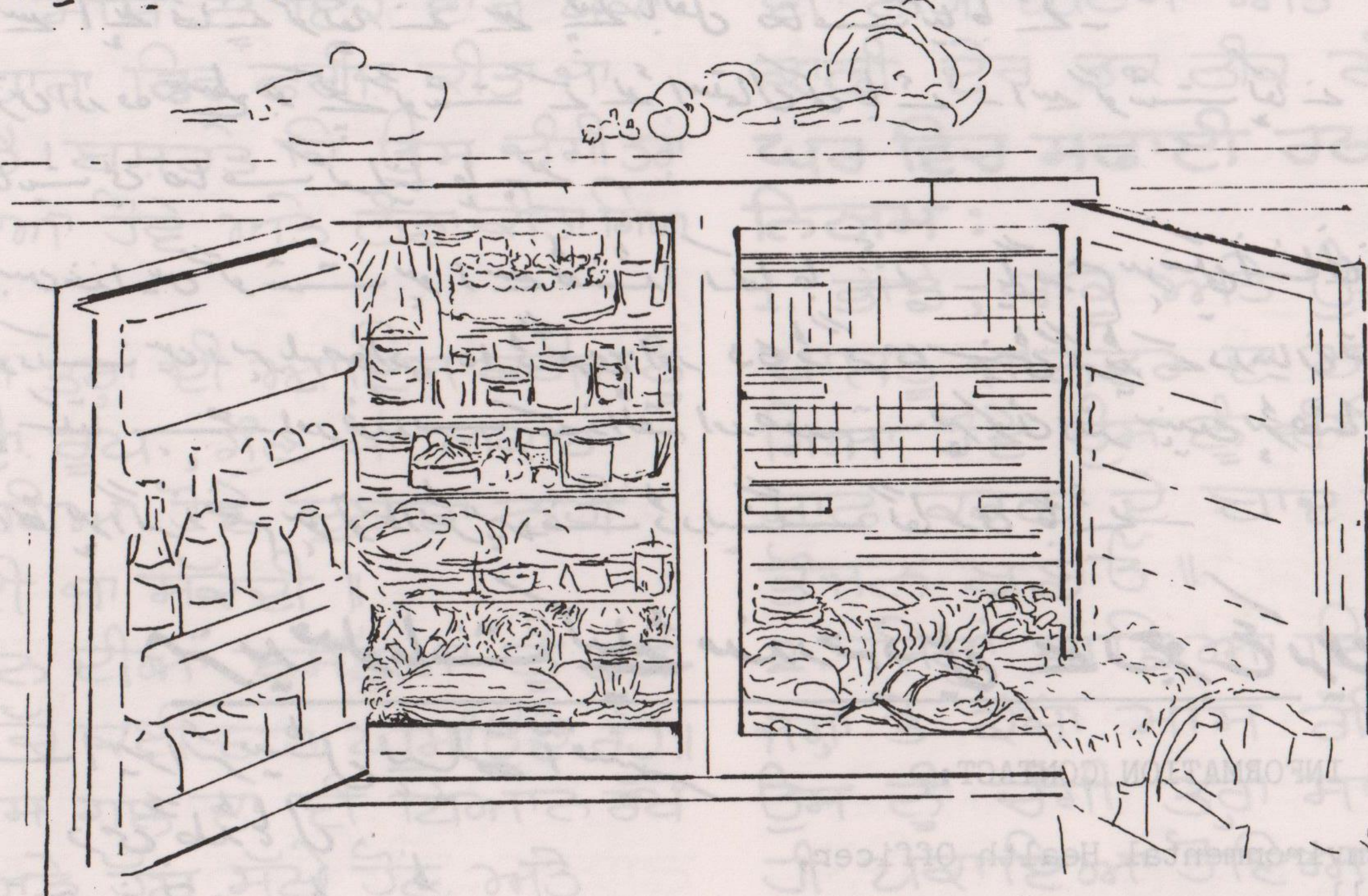
4۔ خوراک کے ڈبوں پر آپ کو صاف کو دینا چاہیے کہ کونسی خوراک اور کس تاریخ کے نو منجمد ہو سکے لئے رکھی گئی تھی۔

5۔ آپ کو یقین کر لینا چاہیے کہ پیل سے لپٹائی ہوئی غذا منجمد اور لپٹنے سے پیل مناسب طور پر ٹھنڈی ہو چکی ہے۔

6۔ اس بات کا دھیان رکھیں کہ منجمد غذا کو سٹور والے حصے میں اس طرح نزدیک نہ رکھا جائے کہ خالی جگہ نہ بچے۔

7۔ کچا گوشت سے پھلایا گیا ہو۔ دوبارہ منجمد ہو سکتا ہے۔ بشیر لکھ یہ مناسب لپٹایا اور ٹھنڈا کیا گیا ہو۔ لپٹائے ہوئے گوشت کو ابالنے کے بعد دوبارہ منجمد نہیں کرنا چاہیے۔

8۔ آئسن کریم کو بغیر مادہ کی تبدیلی۔ خاصیت۔ بناوٹ کے دوبارہ منجمد نہیں کیا جاسکتا۔



9۔ خوراک کو باقاعدگی سے گردش میں رکھیں۔

10۔ جب آپ فریجز سے منجمد خوراک ادھر ادھر کریں تو یقین کر لیں کہ یہ محفوظ شدہ ہوں یا پلاسٹک کے ڈسٹائے گئے ہوئے ہوں تاکہ فریجز کی سردی کے فوری اثرات سے بچ سکیں۔

11۔ آپ کو ہمیشہ کم از کم حرارت پر خوراک کو منجمد کرنا چاہیے۔

12۔ منجمد خوراک کو کھانے سے پیل لپٹانے کے لئے اچھا خاصا وقت صرف کرنا چاہیے تاکہ خوراک کا بیج والا حصہ بھی پھلکی ہوئی حالت میں ہو۔

یہ ہدایت خاص کر منجمد گوشت اور دوسری غذائیں جس میں گوشت موجود ہو اس پر لاگو ہے۔

جب تجارت کی غرض سے منجمد خوراک کے لفافے استعمال کئے جائیں تو ان پر چھپائی ہوئی ہدایات پر عمل کریں۔



# Do you work at home? क्या आप घर में काम करते हैं? री उमीं घर'च रम करे रे ?

DO YOU WANT MORE PAY?

DO YOU WANT BETTER CONDITIONS?

WE ARE THE NOTTINGHAM  
OUTWORK GROUP

We are a group of people trying to gather information on local outworking, pay, conditions, etc.

We want to help outworkers improve their lot.

PLEASE HELP US BY WRITING TO US TELLING US ABOUT YOUR WORK.

This is completely confidential - No names will ever be mentioned.

CONTACT:-

WOMENS CENTRE  
32A SHAKESPEARE STREET  
NOTTINGHAM.



क्या आप घर पर काम करते हो?  
क्या आप और वेतन चाहते हैं?  
क्या आप अच्छी शर्तें भी चाहते हैं?  
हम नाटिंगहम में घर के अंदर काम करने वालों का एक संगठन हैं।

हम लोगों का एक संगठन हैं जो शहर में घर के अंदर होने वाले काम, उसके वेतन, शर्तों वगैरह के बारे में जानकारी इकट्ठी कर रहे हैं।

हम घर के अंदर काम करने वालों की स्थिति में सुधार करने में मदद करना चाहते हैं।

कृपा करके आप अपने काम के बारे में हमें लिख कर सहायता कीजिए। यह पूर्णतया गुप्त होगा तथा किसी का नाम नहीं लिया जाएगा।

और जानकारी के लिए:

वूमैनस सेंटर  
32-A शेक्सपीयर स्ट्रीट  
नाटिंगहम।

बो आप घर में काम करते हैं?  
बो आप और वेतन चाहते हैं?  
बो आप अच्छी शर्तें भी चाहते हैं?  
हम नाटिंगहम में घर के अंदर काम करने वालों का एक संगठन हैं।

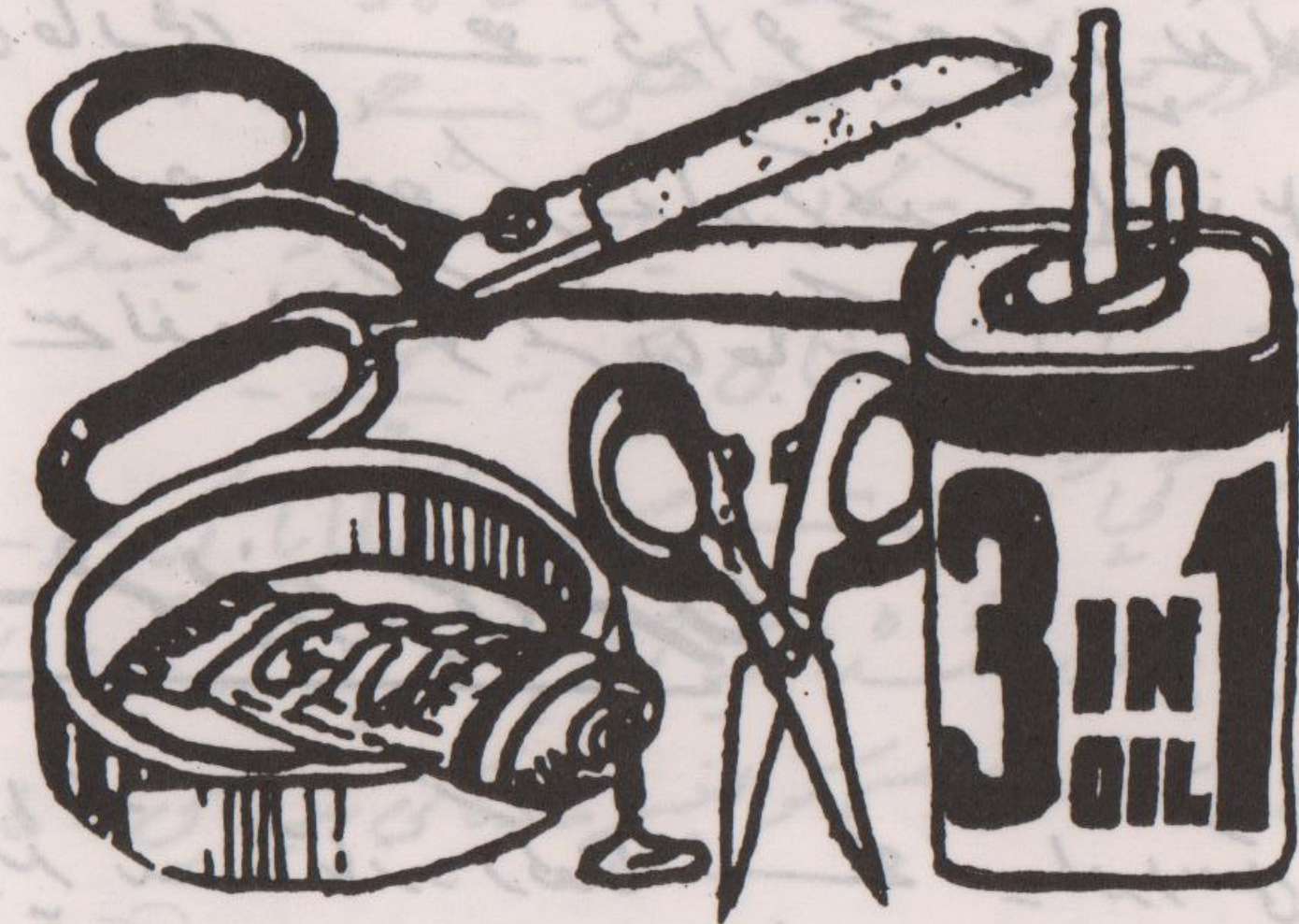
हम लोगों का एक संगठन हैं जो शहर में घर के अंदर होने वाले काम, उसके वेतन, शर्तों वगैरह के बारे में जानकारी इकट्ठी कर रहे हैं।

हम घर के अंदर काम करने वालों की स्थिति में सुधार करने में मदद करना चाहते हैं।

कृपा करके आप अपने काम के बारे में हमें लिख कर सहायता कीजिए। यह पूर्णतया गुप्त होगा तथा किसी का नाम नहीं लिया जाएगा।

और जानकारी के लिए:

वूमैनस सेंटर  
32-A शेक्सपीयर स्ट्रीट  
नाटिंगहम।

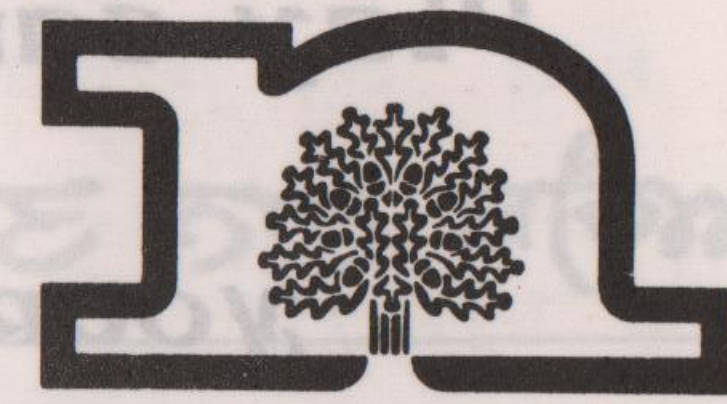


बो उमीं घर रम करे रे ?  
बो उमीं सिमादा उलावा चहुं रे ?  
बो उमीं रीगीमां सगं चहुं रे ?  
अमीं टैटिंगम दिक घर रे  
अमीं रम करे वासिमां  
दा दिक गुरुय जत॥  
अमीं घर'च रम करे वासिमां  
उतुं दी उलावा अडे सगं  
दगंगा दी सातवागी दिकेडी  
करे जं॥  
अमीं घर'च रम करे वासिमां  
दी दसा दिक मुखार सिमादिह  
लटी अदर करे जं॥

मेगवाही करे उमीं आये रम  
दे घारे मातुं लिख रे माडी  
अदर रे॥ दिक युती उतां  
गुरुय उहेगा अडे बिमे दा तां  
तरीं सिमा भादेगा॥

सिमादा सातवागी लटी:

हूमैनस सेंटर,  
32-ए शेक्सपीयर स्ट्रीट  
टैटिंगम॥



Nottinghamshire County Council  
Leisure Services/Libraries

THE LIBRARY  
WELCOMES YOU

For further information please contact :-

Your Local Library

लाइब्रेरी आप का  
स्वागत करती है।

ज्यादा जानकारी के लिए संपर्क  
करें :-  
1. आपकी लोकल लाइब्रेरी  
2. जीपैक के आफिस:

(क) इंडियन कम्युनिटी सेंटर  
रोसन स्ट्रीट, न्यू बेसफर्ड,  
नाटिंगहम।

(ख) पाकिस्तान सेंटर  
163 वुडबरो रोड, नाटिंगहम।

पुस्तकालय नमां  
स्वागत करे हे।

पद्य माहिती माटे संपर्क साधो:

1) सीटी लायब्रेरी  
2) उपेक ओडीसीम:

अ) इंडियन डीम्युनीटी सेंटर,  
रोसन स्ट्रीट,  
न्यू बेसफर्ड,  
नाटिंगहम।

ब) पाकिस्तान सेंटर,  
163 वुडबरो रोड,  
नाटिंगहम।

लाइब्रेरी की طرف  
खुश आंखें!

अधिक जानकारी के लिए

आपकी लोकल लाइब्रेरी या जीपैक  
पाकिस्तान सेंटर 163 वुडबरो रोड

अथवा  
इंडियन कम्युनिटी सेंटर  
रोसन स्ट्रीट,  
न्यू बेसफर्ड,  
नाटिंगहम।

लाइब्रेरी वलें उगा  
भी आदिमा तुं॥

सिमादा सातवागी लटी  
मिले :-  
1. उगाडी लैबल लाइब्रेरी  
2. सीपैक के आफिस:

(क) इंडियन कम्युनिटी सेंटर  
रोसन स्ट्रीट, न्यू बेसफर्ड,  
नाटिंगहम॥

(ख) पाकिस्तान सेंटर  
163 वुडबरो रोड, नाटिंगहम॥

आपका  
लाइब्रेरी

विस्तारित किछू-जानल बादेब विस्तारित  
पिनाग-मोम-मोम-कदम।

1. लाइब्रेरी  
2. इंडियन कम्युनिटी सेंटर  
रोसन स्ट्रीट, न्यू बेसफर्ड,  
नाटिंगहम।  
3. पाकिस्तान सेंटर  
163 वुडबरो रोड, नाटिंगहम।



ਬਾਕੀ ਮਠਾ 26 ਤੇ  $\rightarrow$



→  
 ਮਰ ਉੱਚੇ (ਜਿਸਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਪੇਡਾ ਵਿੱਚ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਲਈ ਉਤਮਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਅਤੇ ਜੇ ਕੁਝ ਉੱਚੇ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਸਿਫਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਸਮਝਾਏ ਅਪਣੇ ਜ਼ਰੀਫ਼ ਉੱਚੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਉਹ ਗਲ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਮਿਲੇਗੀ।

ਬੱਚੇ ਸਾਰੀਆਂ ਪੇਡਾ ਕੇਵਲ ਦਿੱਤੀ ਹੁੰਦੀ (੧੦।) ਅਤੇ ਸਪਾਹਲੂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਪੇਡੀਆ ਨਾਂ ਸਮਝੀਆਂ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਨਾਲ ਵੇਲੇ ਲੜਕੇ ਅਤੇ ਲੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।

ਬੱਚੇ ਅਕਸਰ ਅਪਣੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਖਾਣਾ ਪਕਾਉਂਦੇ, ਪੌਰ ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਕਪੜੇ ਧੋਂਦਿਆਂ ਦੇਖਦੇ ਹਨ। ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਭ ਕੀਤੀ ਦੀ ਕੁਝ ਕੁਝ ਦੀ ਅਤੇ ਹੁੰਦੀਆਂ ਨਾਲ ਪੇਡਾ ਲਈ ਉਤਮਾਹਿਤ ਕਰਨਾਂ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਸਪਾਹਲੂ ਸ਼ਬਦ ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਖਾਣਾ, ਪੈਣਾ, ਜ਼ਰਾਬ ਅਤੇ ਘਰਾਬ ਕਰਦੇ ਸਿੱਖ ਸਕਣ।

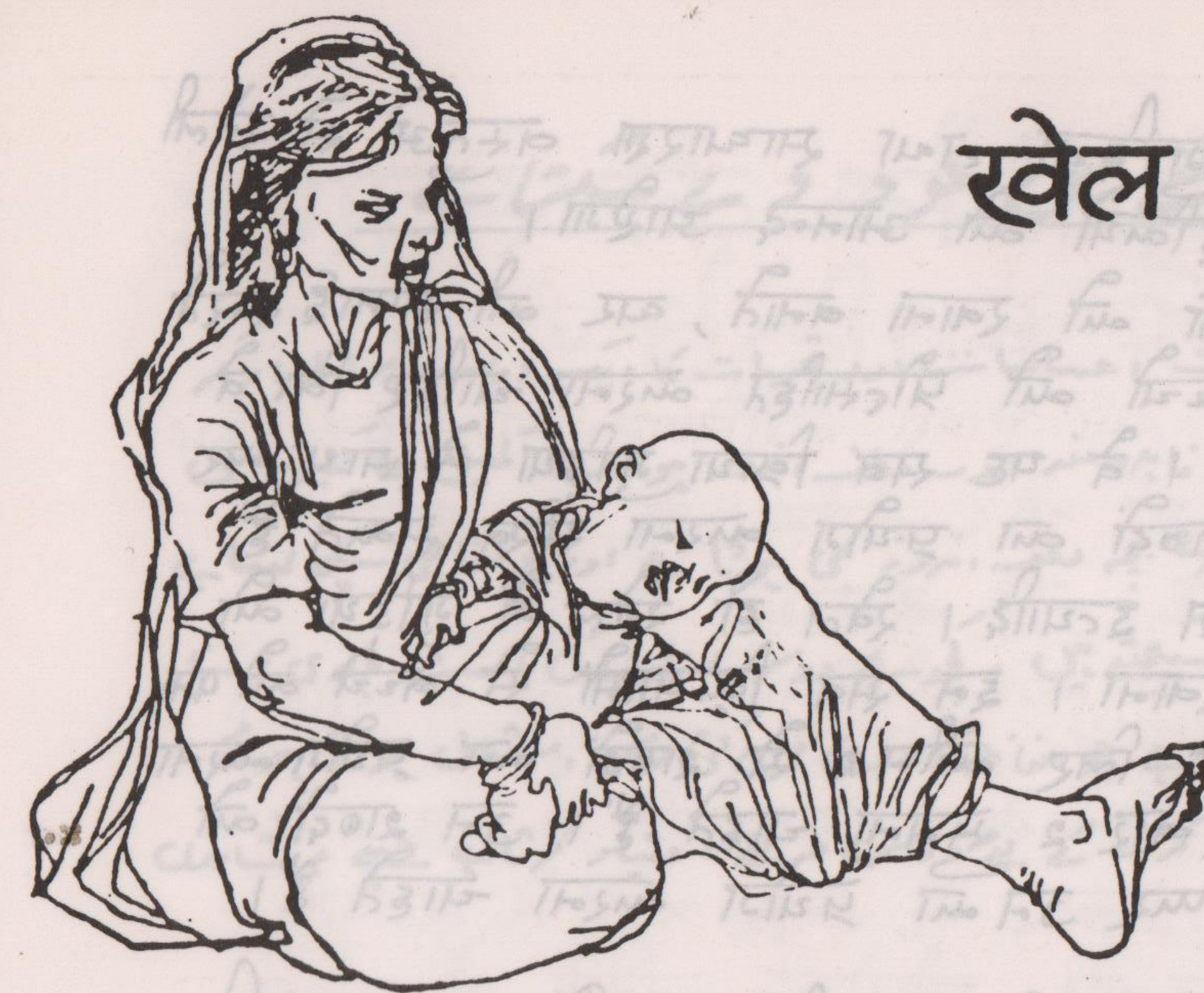
ਪੇਡਾ ਦੀ ਪੇਡਾ ਵਿੱਚ, ਹੁੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਪਕਾਉਣ, ਜਾਂ ਕੁਝ ਉੱਚੇ, ਇਹ ਸਭ ਪੇਡਾ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਕੀਤੀ ਲਈ ਕਿਹੜੇ ਕਿਹੜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਅਪਣੇ ਕੁਝ ਉੱਚੇ ਅਤੇ ਖਾਣਾ ਪੀਣ ਦਾ ਸਮਾਂ, ਬੱਚਿਆਂ ਸਿਖਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬੱਚੇ ਇਹ ਵੀ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਘਰਾਬ ਘਰਾਬ ਕਰਨਾਂ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾਂ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਸਪਾਹਲੂ ਪੇਡਾ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬੱਚੇ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹੋਣੀਆਂ ਹਨ।

ਇਹ ਵੀ ਸਮਝਣ ਦੇ ਖਿੱਤੇ ਵਿੱਚ ਨਾਲ ਬੱਚੇ ਅਪਣੀ ਕਲਪਨਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਅਪਣੇ ਖਿੱਤੇ ਦੇ ਅਤੇ ਪੇਡਾਂ ਅਪਣੇ ਘਰਾਬ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਪੇਡਾ ਲਈ ਉਤਮਾਹਿਤ ਕਰਨਾਂ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਕੋਈ ਸਮਝ ਕਰਦੀ ਸੁਨਾਉਣ ਨਾਲ ਜਾਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਗਈਆਂ (nursery rhyme) ਸੁਨਾਉਣ ਨਾਲ ਬੱਚੇ ਘੱਟ ਕੇ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਸੁਨਣ ਸਿਖਦਾ ਹੈ। ਕਰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਘਰਾਬ ਘਰਾਬ ਸੁਣਾਉਣ ਨਾਲ, ਖਾਸ ਕਰ ਕੁਝ ਹੋਰ ਗਈਆਂ, ਬੱਚੇ ਦੀ ਜਾਣ ਕਰਦੀ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਅਤੇ ਸਮਝਣ ਦੀ ਕੁਝ ਕੁਝ ਵਿੱਚ ਹਨ ਜੋਰੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਉੱਚੇ ਬੱਚੇ ਇਹ ਸਮਝਣ ਦੀ ਕੁਝ ਕੁਝ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਸ਼ਬਦ ਸਿਖਦਾ ਹੈ।

ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੂੰ ਬੱਚੇ ਦੇ ਨਾਲ ਬੈਠੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਬੈਠਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬੱਚੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹਮੇਸ਼ਾ (ਬੱਚੇ ਅਤੇ ਮਾਂ/ਪਿਤਾ) ਬੈਠੇ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇਣ ਨਾਲ ਉਂ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਖਣ ਵਿੱਚ ਬੱਚੇ ਸਮਝਦੇ, ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਦੀ ਉੱਚੇ, ਅਤੇ ਆਰੀਫ਼ ਸੁਣਕੇ ਸਮਝਦੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇਗਾ।



## खेल से बच्चे को बोलने में सहायता मिलती है !

लोग आपसे बातचीत करते हैं ताकि वे अपने २ विचार, भावनाएँ तथा अनुभवों को एक दूसरे के साथ बाँट सकें। बातचीत को मनोरंजन बनाने के लिए बोलते बोलने वाला ढंग सीखते हैं। खेल से हम बच्चों को दिखाने सवाते हैं कि बोलते बोलने में कैसा आनन्द आता है।

बचपन में बच्चे अलग-अलग आयु में बोलना सीखते हैं। कुछ बच्चे दूसरे बच्चों से जल्दी बोलना सीख जाते हैं। पहले बच्चा कुछ साधारण शब्द सीखेगा जिन्हें वह प्रतीतिन बार-बार सुनता है। जब तब उस शब्दों को अच्छी तरह बोल नहीं सकता तब तब वह दूसरे साधनों का प्रयोग करेगा जैसे इशारा करना तथा वस्तुओं का मांगना जो उसे चाहिए। आप बच्चे को बोलने के लिए उत्साहित करें जैसे भी वह बोल सकता है। पहले वह बातचीत करने के सभी तरीके सीखेगा जिस तरह इशारा करना, मुसकराना, सिर हिलाना ताकि दूसरे लोग जान सकें कि उसे क्या चाहिए तथा वह क्या महसूस करता है। जितना अधिक सहस्र तथा प्रशंसा मिलेगी उतना ही वह भिन्न-भिन्न तरीकों से बातचीत करने का ढंग सीखेगा जिस प्रकार बोलना इत्यादि।

“बच्चे कैसे बोलना सीखते हैं” इस बात का पूरा उत्तर कोई भी नहीं दे सकता। यह सब जानते हैं कि शुरू में सुनना तथा समझना बहुत जरूरी है। थोड़े ही समय में बच्चा पहली भाषा तेजी से बोलने लग जाता है जबकि बालक को दूसरी भाषा सीखने के लिए कई वर्ष लग जाते हैं। अगर बच्चे के लिए कोई बाँटन काम हो तो उसे उस काम को पूरा करने के लिए हमेशा प्रोत्साहित करना चाहिए।

बच्चे के साथ खेलने से आप उसे बोलने, सुनने तथा साधारण बातों को जानने में सहायता दे सकते हैं। इस से उसे दुनिया को समझने में सहायता मिलेगी जिसका वह अब एक सुदृश्य है। यह अच्छा होगा अगर आप हर रोज खेलते हुए बच्चे के साथ बोलें।

खेल बाँटन नहीं होना चाहिए और न ही जोरती रिवलीने रनरी दे जाए। साधारण रिवलीने तथा खेल हमारी दिनचर्या से मिलती जुलती होनी चाहिए। इससे आपके बच्चे को सहायता मिलेगी। सुगम खेल तथा सरल शब्दों के प्रयोग से बच्चा अधिक सीख पायेगा। सब से आवश्यक यह है कि आप बच्चे को खेलों में भाग लेने के लिए खेलें और और जो कुछ वह करता है उसकी प्रशंसा करें। उसमें आत्मविश्वास होना चाहिए इस के द्वारा उसे हर बात सीखने में सहायता मिलेगी।

शेष पृष्ठ 28 पर....



بہت سی खेलیں खेल एव गडिया तथा साधारण वस्तुओं से खेली जा सकती हैं। इससे लड़के और लड़कियों को आनन्द आएगा।

बच्चे आमतौर पर अपनी मां को खाना बनाते, घर को सफाई करते तथा अपड़े धोते देखते हैं। हमें बच्चों को प्रोत्साहित करना चाहिए कि वे इन सब क्रियाओं को नवल करें। वे यह सब क्रिया गडिया के साथ कर सकते हैं। साथ ही साथ में सरल शब्दों का प्रयोग करना सीख सकते हैं जैसे खाना, धोना, जुराब तथा बरुश इत्यादि। खेल ही खेल में गडिया को रिवलाना या गडिया को स्नान करवाना। इन सब क्रियाओं से बच्चे को पता लग जाएगा कि इन क्रियाओं के लिए कौन से शब्दों का प्रयोग करना चाहिए। बच्चे एक ही शब्द को बार 2 सुनना चाहते हैं। उन शब्दों को पहले समझना चाहते हैं और फिर उनका प्रयोग करना चाहते हैं।

बिल्डिंग ब्रिक्स का प्रयोग खेलों में होना चाहिए इससे बच्चा अपनी अल्पनाशक्ति का प्रयोग करना सीखता है तथा अपनी सुद को खेलें तथा रिवलाने बनाने में अल्पनाशक्ति का प्रयोग करता है। माता पिता बच्चे को यह राय दे सकते हैं।

सरल कहानी सुनाने से या नरसरी राइम सुनाने से बच्चा बैठ कर ध्यान से सुनता है। कहानियों को बार 2 सुनने से या विबीव का नरसरी राइम बच्चे को स्मरणशक्ति बढ़ने में सहायता करती है क्योंकि बच्चा नरसरी राइम को आवाज को नवल करने को ओशिश करता है। बच्चा इस योग्यता से नवल करना सीखेगा ताकि वह अधिक शब्द सीख सके।

माता-पिता में से एक के पास अगर थोड़ा सा समय बच्चे को साथ खेलने के लिए है तो यह समय दोनों के लिए (बच्चा तथा माता-पिता) प्रसन्नता देने वाला हो सकता है। बच्चा सीखने में आनन्द, ध्यान तथा माता-पिता से प्रशंसा ग्रहण करेगा।

## टुडी क्राउच-स्पीच थेरापिस्ट

## कहिलना आपने बच्चे को बोलने में मदद दे सکتا ہے

گوٹ آپس میں بولتے ہیں۔ ایسے وہ اپنے خیالات، احساسات اور تجربات کا ایک دوسرے پر اظہار کر سکتے ہیں۔ بات چیت کرنا اس مقدمے کے لئے بہت زیادہ مفید اور مددگار ہوتا ہے کہیل ہی کہیل میں بچوں کے ساتھ بات چیت کرنا بہتر ہوتا ہے۔ اس طرح بچہ مددگار اور مددگار ہی ہوتا ہے اور بولنا ہی کچھ کہنا ہے۔ ابتدائی سالوں میں مختلف اوقات میں بولنا سیکھتے ہیں۔ کچھ بچے دوسرے بچوں کی نسبت جلد ہی بولنا سیکھتے ہیں۔ پتا چل جائے کہ سارے الفاظ بولنا کے جو الفاظ وہ دن میں کئی مرتبہ استعمال ہوتے ہوئے سنتا ہے، انکو وہ بول نہیں سکتا مگر انہیں اظہار کرنے کے لئے دوسرے طریقے اختیار کرتا ہے جیسے کہ اشاروں سے چیزوں کے تعلق جانا چاہتا ہے۔

بچے کو بولنے میں اپنی حوصلہ افزائی کی ضرورت ہے جیسے ہی وہ کہے آپ اسے کہنا دیں پھر پھر خود اپنے ساتھ ٹھان کر کہے گا اور پھر اس کا اظہار ہی آپ سے کرے گا جیسے کہ اشارے کرنا، سکھانا وغیرہ اور کہنے والا دوسروں کو بتا سکتا ہے کہ کچھ کیا چاہتا ہے اور کیا فہم کر رہا ہے۔ اگر کسی سرپرست اور حوصلہ افزائی کی جائے تو مختلف قسم کے بنانے کے طریقے وہ جلد ہی سیکھ لیتا ہے مثلاً بولنا۔

کوئی ہی مکمل طریقہ سے ہم نہیں بتا سکتا کہ بچے کس طرح بولنا سیکھتے ہیں، ہم تو یہ جانتے ہیں کہ سننا اور سمجھنا ابتدائی سالوں میں بہت ضروری ہوتا ہے۔ نوکرے جسم میں کچھ پہلی زبان میں ماہر ہو جاتا ہے اور کوئی دوسرا بڑا فرد اگر کافی جسم سے اسے اس کو دوسری زبان بولے تو وہ دوسری زبان سیکھ لیتا ہے۔ بچے کو اگر کوئی شکل پیش کر دی ہو تو وہ بتا دیگا۔

کہیل کے ذریعے آپ اپنے بچوں کو ہیٹو کر سننا اور چھوٹے چھوٹے باتیں کرنا سانی سے سیکھ سکتے ہیں۔ اس طرح سے وہ تمام باتیں آسانی سے سمجھ سکتے ہیں کہ دنیا میں کیا ہوتا ہے کیونکہ اب وہ اس دنیا کے ممبر ہیں۔ یہ بہت اچھا طریقہ ہے کہ بچوں کے ساتھ دن کا کچھ حصہ کہیل کے ذریعے بات چیت کرنے میں گزارا جائے۔ کہیل کے لئے کھلونے زیادہ مہنگے نہیں ہونے چاہیے اور کہیل شکل میں ہونا چاہیے۔ وہ چیزیں جو روزانہ استعمال ہوتی ہیں وہ کھلونوں کے طور پر کہیل میں زیادہ مفید ہو سکتی ہیں۔ بچے کو سکھانے کیلئے سادہ کہیل اور سادہ الفاظ استعمال کریں۔ سب سے اہم بات یہ ہے کہ آپ بچے کی حوصلہ افزائی کریں اور جو بھی کوشش وہ کرے اس کی تعریف کریں۔ کیونکہ بچے کو خود اعتمادی کی ضرورت ہوتی ہے اور یہ خود اعتمادی اسے بہت کچھ سیکھنے میں مدد دیتی ہے۔

بہت سے کہیل ایک ہی ٹرپا سے کیلئے جاسکتے ہیں۔ اس سے سادہ کھلونے سے کیلئے جاسکتے ہیں۔ ٹرپے اور ٹرپاں دونوں مل کر کہیل سیکھتے ہیں۔ اس طرح میں بچل کر ہی وہ بہت کچھ سیکھ سکتے ہیں۔

بچے اکثر اپنی ماؤں کو کہنا کرنا دیکھتے ہیں۔ مثلاً کہنا پکھانے ہوتے۔ ٹھنڈی صفائی کرتے ہوئے اور پڑنے دھوتے ہوئے۔ بچوں کو ان کاموں کی نقل کرنے کے لئے حوصلہ افزائی کرنی چاہیے کہ وہ ٹرپا کے ساتھ کہیل کی کہیل میں پڑے دھونا، کہنا کھانا، بھونا، پڑنا کرنا وغیرہ سیکھ لیں۔ ٹرپا کو منہ لگا کر کہنا کہنا کھانا وغیرہ اس طرح کہیل ہی کہیل میں وہ کچھ سیکھ جاتے ہیں۔ ان کے اپنے کہنا کھانے دینے پانہلے دینے بات چیت کرتے الفاظ سکھانے چاہیے۔ بچے اکثر ان الفاظ کو بار بار سننا پسند کرتے ہیں جو وہ اکثر سنتے رہتے ہیں۔ پتا وہ اکثر سمجھتے ہیں پھر انکو استعمال کرنے کی کوشش کرتے ہیں۔

← سادہ کہیل ان کے لئے ابتدائی عمر میں زیادہ بہتر ہوتے ہیں جیسے عمارت بنانے والی کھلونوں کی اینٹیں۔ بچے کے دماغ میں جو خاتم ہوتا ہے اسکی مدد سے وہ عمارت بنانے کی کوشش کرتا ہے یاں پھر والدین ہی بچے کو مدد دے کر اسے ذہن کی نشوونما کر سکتے ہیں۔

بچوں کو فزیری میں جو کام نیاں اور نئی سناں جاتی ہیں۔ وہ بچے کی یاد دہانی کی قوت میں مدد دیتی ہیں کیونکہ وہ بار بار سناں جاتی ہیں۔ اسی طرح والدین ہی کسی فلم، کہانی کو بار بار سنا کر بچے کے دماغ میں جو آوازیں ہوتی ہیں انکو بیدار کر سکتے ہیں۔ اس طرح بچہ زیادہ سے زیادہ الفاظ ہی سیکھ سکتا ہے۔

اگر والدین روزانہ ٹوڑا سا وقت بچے کے ساتھ بات کرنے میں اور کہیل میں لڑیں تو یہ بچے والدین اور بچے دونوں کے لئے باعث فرحت ہونے لگے۔ اس طرح بچہ پوری قوم سے سیکھتا ہے اور مددگار اور مددگار ہی ہوتا ہے اور اسے دل میں والدین کی عزت پیدا ہوتی ہے۔

ٹوڈی کروچ بول چال کی ڈاکٹر



## इंडियन सेंटर में जीपैक की सेवाएँ :

जीपैक इंडियन, पाकिस्तानी तथा ऐच्छी कैरीबियन की संयुक्त संस्था है। इस की स्थापना 1983 में हुई थी। जीपैक की एक शाखा **इंडियन सेंटर रोसन स्ट्रीट, न्यू बेसफ़र्ड** पर है।

इस संस्था का मुख्य उद्देश्य लोगों की विभिन्न क्षेत्रों में सहायता करना है। उदाहरण के लिए भाषा की कठिनाई, गृह समस्या, डाक्टर से बातचीत करने में कठिनाई, सोशल सिम्योरिटी के तरह 2 के प्रतीत के बारे में जानकारी, कई प्रकार के जॉब करने में सहायता, बृद्ध और अपंग लोगों की देखभाल, इमिग्रेशन कानूनों की अधिक जानकारी, अनुवाद सुविधा इत्यादि।

यह ऑफिस प्रातः नौ बजे से दोपहर पांच बजे शाम तक खुला रहता है। यहां पर लोगों को वक्तव्य के बारे में सहायता दी जाती है। अगर इंडिया जाना हो तो आप visa के जॉब ले सकते हैं। यहां के अधिकारी लोगों की विभिन्न क्षेत्रों में सहायता करते हैं। हस्तपतालों, हाऊसिंग डिपार्टमेंट, जोर्ट में भाषान्तर, अनुवाद की सहायता करते हैं। स्कूलों के पत्रक (Leaflet) जो इंग्लिश भाषा में लिखे जाते हैं उनका अनुवाद **हिन्दी, पंजाबी, गुजराती और उर्दू** में किया जाता है ताकि माता-पिता को पढ़ने में कठिनाई न आए। वे अपने बच्चों की शिक्षा सम्बन्धित समस्याओं को जान सकें।

इस सेंटर में स्त्रियां सिलाई सीखने के लिए **सोमवार** से लेकर **बुधवार** तक एकत्र होती हैं। सिलाई के साथ 2 वे फूलों को सजाने, **स्वादिष्ट पकवान बनाने, स्नाटर बनाने** इत्यादि के नये तरीके सीख पाती हैं। बच्चों की देखभाल का प्रबन्ध है। इन सब क्रियाओं से महिलाएं लाभ उठाती हैं। इस संगठन से स्त्रियां **depression** जैसे मानसिक रोगों से बचती हैं।

यहां पर सोशल वर्कर को भी सहायता दी जाती है अगर उन्हें भाषा सम्बन्धित समस्या हो। अकेले माता/पिता को भी सहायता दी जाती है क्योंकि उन के पास अधिक समस्याएं हैं जिन्हें वे अकेले हल नहीं कर सकते।

विशेष जानकारी के लिए जीपैक की ओर से सामाजिक पत्रिका भी निम्नलिखित है जिस में अलग-अलग भाषाओं में सूचनाएं दी जाती हैं।

यहां पर **खाना (Food)** दोपहर के समय तैयार मिलता है। आप सब निश्चित समय पर पहुंच कर लाभ उठा सकते हैं।

**बृद्ध तथा अपंग** लोगों को वजीये की देखभाल, घर की मुरम्मत तथा घर को सजाने में भी सहायता दी जाती है।

**'यह सब सेवाएं मुफ्त दी जाती हैं'**

## अपेक - इंडियन सेंटर की प्रवृत्तियां

अपेक इंडियन, पाकिस्तानी तथा आइरी-कैरीबियन की संयुक्त संस्था है। इस की स्थापना 1983 में की गई थी। अपेक की एक शाखा भी है - **पाकिस्तान सेंटर, इंडियन सेंटर तथा आइरी-कैरीबियन सेंटर** - जिनकी मुख्य ध्येय आ जाये की संयुक्त संस्था विविध प्रकार की सेवा करवाती है, अपेक - इंडियन सेंटर, रोसन स्ट्रीट, न्यू बेसफ़र्ड पर आवेष्ट है, जहां वेलफेयर/अभ्युक्तिजन विभाग, लीडर सर्कल, ड्रीम-एन सविधि, वगैरे प्रवृत्तियां चाली हैं।

इंग्लैंड में आवेष्ट वसैला अशियानी अर्थां दली मुश्किलीयों को सामना करनी पड़े है, जहां की सौधी भीरी है लाघानी मुश्किली, अंग्रेजों जिलकुल पीड़ुं अथवा जरा पला सान न होवापी आ देशाना जुदा जुदा कायदा-कायन वगैरेपी दला लीडर जिलकुल अजला होय है, जेना परिणाम रूपे लेखीने दलुं सधन करु पड़े है। लीडरने दलीवार इमिग्रेशन कायदाओ जाललामां पला पूड़ुं सान नपी होय लेमन जेकार लीडरने जेकारने जेनीहीसना अधिकारी जाललामां पूरी जालकारी नपी गेली। अपेकनी वेलफेयर/अभ्युक्तिजन विभाग अशियन की संयुक्त संस्था मकान, इमिग्रेशन/पासपोर्ट वगैरेना कायदाओ, इमर्ज लखाला, जेकार लीडरने लेमना जेनीहीसना अधिकारी अपावला लेगन लाघानर/अनुवादनी सेवाओ आपली लया आ प्रकारनी अन्य समस्याओं को हल करवा माटे मदद करे है। अपंग, वृद्ध तथा जेम्हाला लीडरने मदद करनी लेमन लेखीना मकानना रीपरींग, जगियाना काम वगैरे कायोंमां पला सहायता करवा अपेक इमिग्रेशन लीडर होय है।

अर्थां एक लीडर सर्कल पला है जे कुशप अन शिडिज महिलाओ द्वारा मलावलामां आवे है। महिलाओंना अधिकारी, मार्शल वेलफेयर, रीडलर्स ग्रुप, डिपेंड जेज दली महिलाओंनी प्रवृत्तियां आ सर्कल मलापी रह्यु है - जेवी के ईस-मैकिंग, जेडमिंटन, हुलीनी सजलर, कुकरी वगैरे।



→ એશિયન લોકો જ્યારે હોસ્પિટલોમાં કે હોલ્પ ક્લિનિક વગેરે સ્થળોએ જાય છે ત્યારે ઘણીવાર તેઓને અંગ્રેજી ભાષાના અસાનને લીધે ડૉક્ટર સાથે વાલ કચ્ચામાં કે પોલીસી લક્લીફ સમજાવતા લક્લીફ પડે છે. આ સમયે જીપેકની શિક્ષિત મહિલાઓ ભાષાંતર/અનુવાદની સેવાઓ આપે છે અને એશિયનો માટે આશીર્વાદ ખાતાને મદદ કરે છે. આશીર્વાદ બાબતના સેમિનાર/મીટિંગ વગેરેમાં પણ તેઓ ભાગ લે છે. આ ઉપરાંત સ્કુલો, સીટીયલ સર્વીસીસ, ઈમીગ્રેશન વગેરે ખાતાઓ માટે પણ ગુજરાતી, હિન્દી તથા પંજાબી ભાષામાં ભાષાંતર/અનુવાદ કરવામાં આવે છે. ઉર્દૂ ભાષા માટે ભાષાંતર/અનુવાદની પ્રબંધ પાકીસ્તાન સેન્ટર પર કરવામાં આવે છે.

અહીં બપોરના સમયે ડ્રીપ-ઇન સર્વીસ એટલે કે જમવાની પણ સગવડતા રાખવામાં આવી છે જેની લાભ લીધે હોંગકૂલક લઈ રહ્યા છે.

ટૂંકમાં જીપેક-ઇન્ડિયન સેન્ટર લોકો માટે દરેક પ્રકારની સેવાઓ પૂરી પાડે છે જેમાં લોકોને કોઈ પણ બાબતો ખર્ચ નથી કરવો પડતો.

## JIPAC SERVICES AVAILABLE AT THE AFRO-CARIBBEAN CENTRE

**31 HUNGERHILL ROAD,  
ST. ANNS**

### ADVICE SERVICE

Available from 9 am to 5 pm Monday to Friday. Advice on Welfare Rights, Employment, Housing, Discrimination, help with completing application forms. Home visits available when requested.

### PLAYGROUP

Starting on 12th August. Operating times: 10.30 - 12.30 and 1.30 - 3.30 pm. Morning afternoon or all day session. Monday to Thursday.

### DROP-IN

West Indian and English dishes available Monday, Wednesday and Friday between 12 and 2 pm. OAP luncheon club Tuesdays and Thursday.

Other refreshments available daily including fresh cut sandwiches, tea, coffee, etc at a very low price.

**For further details of any of these activities**

**please contact Desmond on 602620.**

## ਕੰਪਨੀਆਂ ਦਾ ਗਰੁੱਪ ਅਰਬੰਟ ਸਰਵਿਸਿਸ ਲਿਮਿਟਡ

ਕારਾਂ ਅਤੇ ਦુકાનોમાં મારીમાં  
ગોડીમાં ਦੀ મુરમત, મરદિસ,  
મથરે તાલ રંગ, હેલડિંગ અਤੇ

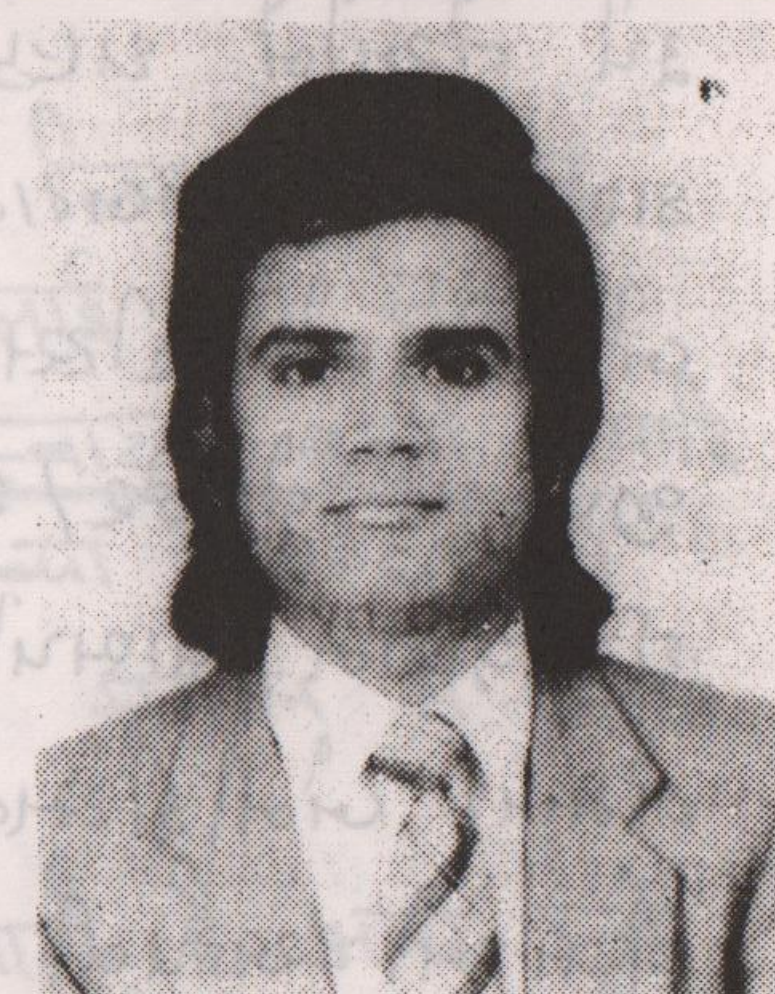
ਭਾਫ਼ ਤਾਲ ਮਫਾਈ,  
ਅਸੀਂ 24 ਘੰਟੇ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਿਰ ਹਾਂ।

## ਟਾਈਗਰ ਯੂਰੋਪਿਅਨ

ਯੂ.ਕੇ. ਜਾਂ ਦੂਸਰੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਲਈ, ਇੱਕ  
ਦਿਨ ਜਾਂ ਹਫ਼ਤੇ ਲਈ ਕੋਚਾਂ ਤੇ ਮਿੱਲਿ  
ਬਸਾਂ ਕਿਰਾਏ ਤੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ॥

ਕਾਰਲਟਨ ਕੋਚ ਤੇ ਮਿੱਲਿ ਬੱਸ ਹਾਇਰ

157, ਕੋਲਵਿਕ ਰੋਡ, ਨੋਟਿੰਗਮ ॥ ਟੈਲੀਫ਼ੋਨ (0602) 505601/614964/583276



ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ - ਮੀ. ਡੇਮ. ਗੋਸਾਰ  
ਏ.ਆਈ.ਆਰ. ਟੀ. ਟੀ. ਏ. ਟੀ. ਏ. ਮੀ. ਟੀ. ਮੀ.



## ALLIANCE BUILDING SOCIETY

### S&D FINANCIAL-INSURANCE SERVICES

346 RADFORD ROAD  
NOTTINGHAM

Manager  
DR. Paul Saini  
B.Sc. M.Sc. Ph.D. CIYHT.  
Mortgage Manager  
Mr. G. S. Dhaliwal

Remortgages; 100% Mortgages on Council Houses  
Commercial & Business LOANS, Bonds  
INSURANCE; Life, Motor, Home Business, Partnership  
PENSIONS; Pension Mortgages  
TAX - Efficient Saving, School Fees  
TEL:- 780381

## HASEEB FASHIONS

ALL KINDS OF QUALITY FABRIC  
OFF THE ROLL

VERY REASONABLE RATES

169 BERRIDGE ROAD, FOREST FIELDS  
NOTTINGHAM. Telephone 708535

133 RADFORD ROAD  
NOTTINGHAM NG7 5DU  
TEL: (0602) 785634



## NUTAN JEWELLERS

MANUFACTURERS, REPAIRERS &  
VALUERS OF JEWELLERY.

1. We manufacture pure and 22ct gold jewellery to your specifications and requirements.
2. We make Indian and Pakistani jewellery from your old gold, which is exempt from V.A.T.
3. We have hundreds of designs of full sets, half sets, chains, earrings and bangles in our showroom. Our labour charges are the cheapest because we manufacture them ourselves. Please visit to purchase quality goods with guarantee.
4. We buy your old gold at high prices.
5. We do painless ear and nose piercing.
6. We are specialists for jewellery insurance with a reputable insurance company.
7. We are government approved valuers and will value jewellery at reasonable rates.
8. No V.A.T. on jewellery purchased by foreign visitors.





## ਦੁਕਾਨਦਾਰਾਂ ਦੀ ਰਸ਼ਟਰੀ ਸੰਸਥਾ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ

ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਬੰਸਮ ਲੀਓ ਨੇ 1943 ਵਿੱਚ ਨੌਇਸ਼ ਵਿੱਚ "ਨੈਸ਼ਨਲ ਯੂਨਾਈਟਡ ਸ਼ਾਪ ਕਮਾਲ ਸੋਪਰਾਇਜ਼ਰਜ਼" ਦੇ ਰੂਪ ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ। ਇਸਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਸਦੀ (ਇਹ ਛੋਟੀ ਜਹੀ ਸੰਸਥਾ ਹੁਣ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਫੈਲ ਗਈ ਹੈ)।

ਇਸ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਬਾਰੇ ਸਲਾਹ ਅਤੇ ਸਹਾਇਤਾ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜਿਥੇ ਇਹ ਸੰਸਥਾ ਸਲਾਹਾਂ ਕਰਨ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਉਥੇ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਤੋਂ ਵਕਤ ਸਲਾਹ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਮੈਂਬਰਾਂ ਆਪਣਾ ਕਰਜ਼ਾ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਵਾਸਤੇ ਇਸ ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਸਹਾਇਤਾ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਇਹ ਸਮਝੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਬਗੈਰ ਹਲ ਤੋਂ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸਾਰੇ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਸੰਸਥਾ ਦੀ "ਬੀਮਾ ਡੀਪਾਰਟਮੈਂਟ" ਤੋਂ ਘਟ ਕੀਮਤ ਤੇ ਕਰਵਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਇਹ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਰੀਜ਼ਨਲ ਅਫਸਰ ਅਤੇ ਪੈਂਡ ਅਫਸਰ ਸਥਾਨਕ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਸਮਝਿਆ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਛੋਟੇ ਦੁਕਾਨਦਾਰਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੀ ਖਾਸ ਗਿਣਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੰਸਥਾ ਕੋਲ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਆਈਆਂ ਦੀ ਠਹੱਥੇ ਵੇਸ਼ਿਕ ਕਾਇਮਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤਿਪਤਾ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀਤਕ ਫੈਡ ਕੋਈ ਵੀ ਦੁਕਾਨੀ ਪਾਰਟੀ ਜਾਂ ਸੰਘਠਨ ਵਾਸਤੇ ਨਹੀਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਪਰ ਕੋਈ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਲੋਕਲ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਵਾਰ (ਕੋਡੀਟੇਟ) ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਆਪਣੇ ਚੁਣੇ ਸਾਹਿਤ ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਛੋਟੇ ਦੁਕਾਨਦਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸਹਾਇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਹਲ ਕਰਨਗੇ। ਇਹ ਗਜ਼ਟੀਰਡ ਫੈਡ ਕਮਿਸ਼ਨ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ, ਪ੍ਰੋਟੈਕਟਿਵ ਸੰਘਠਨ (ਡੀਪੂਟੇਸ਼ਨ) ਜਾਂ ਉਹ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਇਹ ਪਰਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਛੋਟੇ ਦੁਕਾਨਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਤੁਕਸਾਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਸਭ ਤੋਂ ਵੀ ਇਸ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਨੁਕਸਾਨ-ਵਾਚੇ ਲੋਕ ਸਨ, ਪਰ ਕੁਝ ਵੀ (20) ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 523 ਵਧ ਗਈ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅੱਧੇ (50%) ਮੈਂਬਰਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਇੰਟਰਵਿਊ, ਪਾਇਲਟੀ ਅੰਕਿਸ਼ਨ ਜਾਂ ਆਲੋਚਨਾ-ਕੀਮਤੀ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਮਿਲਕੇ ਪਰਚਾਰ ਵੇਚਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 5,500 ਹੈ ਪਰ ਕਈ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀਆਂ ਇਕ ਤੋਂ ਵਧ ਦੁਕਾਨਾਂ ਹਨ। ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਕੁਝ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਲਾਗਤ 11,000 ਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਸੰਸਥਾ 1974 ਦੇ ਟ੍ਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਲੇਬਰ ਰਿਲੇਸ਼ਨਸ਼ਿਪ ਵਿੱਚ ਕੋਲ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸਦੀ ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਇਕ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਦੋ ਉਪ ਪ੍ਰਧਾਨ, 12 ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ, ਇਕ ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਟ੍ਰਕਰੀ ਹਨ। ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਬੁਨਿਆਦੀਆਂ (ਸੰਪਰਕਤਾ) ਹੀ ਹੀ ਹਨ ਨੌਇਸ਼ ਵਿੱਚ ਤੀਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਾਸਤੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਕਦ ਵਾਸਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤਿਆਰ ਹਨ।

ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਫਾਇਦੇ ਇਸ ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਮਿਲ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਹ ਅੰਪਰਤਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰੋਸ਼ਟੀਆ ਦਾ ਹਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਇਸ ਸੰਸਥਾ ਨਾਲ ਹੋ ਲਿਖੇ ਪਤੇ ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ ਤੇ:-

ਲਿੰਕ ਹਾਊਸ

91, ਮੈਨਸਫੀਲਡ ਰੋਡ

ਨੌਇਸ਼ NG1 3FN

ਟੈਲੀਫੋਨ — 0602 475046

National Association of Shopkeepers  
Lynch House  
91 Mansfield Road  
Nottingham  
NG1 3FN  
Telephone (0602) 475046

## ਇਓਰੋਬੋਰਸ ਹੋਲਫੂਡ ਕੋਲੈਕਟਿਵ

37 ਏ ਮੈਨਸਫੀਲਡ ਰੋਡ,  
ਨੌਇਸ਼ NG1 3FN

ਟੈਲੀਫੋਨ -  
419016

ਪੂਰਾ ਅਨਾਜੀ ਪਾਸਤਾ

ਅਨਾਜੀ ਰੋਟੀ

ਵਨਸਪਰੀ ਤੇਲ

ਸੁੱਖੇ ਫਲ

ਪੌਰਿਜ

ਮੂਜਲੀ

ਸਾਹਿਦ

ਧਨੀਰ

ਭੂਰੇ ਚੌਲ

ਮੂੰਗਫਲੀ

ਗਿਰਿਦਾਰ ਫਲ

ਦਾ ਤੇਲ

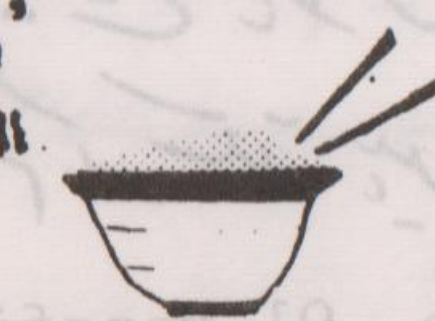
ਅਤੇ ਬੀਜ

ਸਮੁੰਦਰੀ ਸਬਜ਼ੀ

ਇਸ ਦੇ ਅਲਾਵਾ ਟੋਫੀ ਗਿਨਰੀ ਵਿਚ ਸਾਹਿਦ  
ਦੇ ਮਰਫ਼ਾਨ, ਜੜੀ-ਬੂਟੀਆਂ,  
ਸਰਬ ਕਣਕੀਦ ਦਾ  
ਸਮਾਨ ਤੇ ਭੰਡੇ।



uroboros



## ਨੂਤਨ ਜਿਊਲਰਜ਼

- ਸਾਡੇ ਪਾਸੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੇਟੇਸਟ ਡੀਜ਼ਾਈਨਾਂ ਵਿਚ ਖਾਲਸ ਸੋਨੇ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਨਾਲੋਂ ਵਾਜਬ ਮੁੱਲ ਤੇ ਮਿਲ ਸਕਦੇ ਹਨ।
- ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਸੋਨੇ ਦੇ ਮਾਡਰਨ ਡੀਜ਼ਾਈਨ ਹਨ।
- ਖਾਲਸ ਸੋਨੇ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਭਾਵੇਂ ਰੈਡੀਮਿਡ ਲਓ ਭਾਵੇਂ ਆਰਡਰ ਤੇ ਬਣਵਾਓ
- ਇਨਸ਼ੁਰੈਂਸ ਲਈ ਵੇਲਿਊਏਸ਼ਨ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
- ਯਾਤਰੂਆਂ ਨੂੰ ਵੀ.ਏ.ਟੀ. ਵਾਪਸ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
- 22 ਕੈਰਟ ਗਵਰਨਮੈਂਟ ਹਾਲ ਮਾਰਕਡ ਸੋਨੇ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਸਾਥੋਂ ਲਓ

ਆਰਡਰ ਡੇਟਾ ਹੋਵੇ ਚਾਹੇ ਵੱਡਾ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀ ਪਸੰਦ ਦੇ ਡੀਜ਼ਾਈਨ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਪੂਰੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਅਤੇ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕਰਾਂਗੇ।

ਇਕ ਵਾਰੀ ਦਰਸ਼ਨ ਦਿਓ ਅਤੇ ਅਜ਼ਮਾਓ

133 ਰਡਫੋਰਡ ਰੋਡ  
ਨੌਇਸ਼ NG7 5DU

ਟੈਲੀਫੋਨ  
(0602) 785634



یہ تنظیم کا تجربہ ہے کہ گزشتہ سالوں میں دوکانداروں کے ادھار کی سہولتوں میں کمی ہوئی ہے۔ تنظیم کے پاس غفلت کرنے والے گاہکوں سے رابطہ کرنے کی درخواستیں ہیں 15 اور 20 سالوں کی نسبت کم ہوئی ہیں۔ تاہم ادھار کے سلسلے میں باری خدمات کورٹ کارف کے لئے بھر سود مند ثابت ہوئی ہیں۔ تنظیم جیل ساز اور بے ایمان لوگوں کے متعلق تنبیہ بھی کر سکتی ہے۔ اور ممبر کی طرف سے فردری کاروائی کرنے کے قابل ہے۔

قوی دفتر اور علاقائی دفاتر مقامی معاملات کے علاوہ تجارت کے جملہ معاملات پر مشورہ دینے کے اہل ہیں۔ تنظیم سے حکومت چھوٹی سطح کی تجارت کے سلسلے میں صلاح و مشورہ کرتی رہتی ہے۔ اور حکومت کے محکمہ جات مختلف میٹنگز میں نمائندگی کے لئے درخواست کرتے ہیں۔ اسکی تازہ مثال یوں ہے کہ تنظیم نے آجروں کی حیثیت سے وٹج کونسل میں نمائندگی کی ہے۔

تمام دوکانداروں کو انشورنس کی ضرورت ہے جسے تنظیم کی سالوں تک انشورنس بروکروں کی معرفت کرائی رہی ہے۔ کوئی پچاس سال پہلے یہ مفید ہوا تھا کہ ہمارا ایسا انشورنس کا محکمہ ہونا چاہیے۔ اور نتیجہ یہ ہوا کہ ہماری توقعات سے بڑھ کر دوکاندار تنظیم کے ذریعہ انشورنس کروا رہے ہیں۔ پیریمیم کے ریٹ کچھ حالتوں میں ڈسکونٹ دینے کے بعد بہت ہی مناسب ہیں۔

تنظیم مختلف ریٹ ولس کے لوگوں پر مشتمل ہے۔ آغاز سے ہی اس نے مختلف نسلوں سے ممبروں کو شامل کر لیا تھا۔ خاص کر لندن اور سرسے سائیڈ کے علاقوں سے۔ تاہم پچھلی 2 دہائیوں میں انگلستان سے باہر پیدا ہوئے والے ممبروں کی تعداد بڑھ گئی ہے۔ خاص کر ان علاقوں میں جہاں اچھی خاصی نسلی تنوع ہے مثلاً بریڈ فورڈ۔ لیڈز۔ لیسٹر۔ ساؤتھ ہال اور ٹوٹنگھم میں۔

یہ کہنا بجا ہے کہ حالیہ سالوں میں تنظیم کے کوئی 50 فیصد نئے ممبر جو کہ میڈیڈ سے ہیں وہ انڈیا۔ پاکستان یا افریقہ کے ممالک سے تعلق رکھتے ہیں۔ قوی ممبروں کی تعداد 5500 خردہ فروشوں پر مشتمل ہے۔ لیکن ان میں سے زیادہ کامیاب سے زیادہ کاروبار ہے۔ اور کل ممبروں کی تعداد کم از کم دو گنی ہے۔

اس مضمون میں تمام فوائد کو اجاگر کرنا دشوار ہے۔ ہم کوئی مجسمہ رونما کرنے کے قابل نہیں۔ تاہم یہ یوں ہی نہیں سکتا کہ ممبر کو اپنی مشکل سے جھگڑانا نہ ملا ہو۔ سو سکتا ہے کہ سو فیصد کامیابی نہ ہو تاہم تصفیہ تمام متعلقہ لوگوں کے واسطے قابل قبول ہوتا رہا ہے۔

دوکاندار تنظیم سے "لیسٹ باؤس" 91 مینس فیلڈ روڈ ٹوٹنگھم این جی 1  
3 ایف این پیر رابطہ قائم کر سکتے ہیں۔ فون نمبر 475046

4۔ ممبران کو ان لوگوں کے متعلق جو ادھار لینے کے خواہش مند ہوں۔ اپنی بابت مالی یا کاروباری حیثیت کی معلومات بہم پہنچانا اور نہ ملنے والے قرضوں کی وصولی کی سہولت فراہم کرنا۔ (ڈاکٹر کا تجربہ جیوڈ کر کے) سہولت فراہم کرنا ہے۔

5۔ یکمشت خرید و فروخت۔ مجموعی خریداری۔ تقسیم اور سپردگی۔

6۔ دغا باز لوگوں کے قریب سے ممبران کو تنبیہ کرنا۔

7۔ کاروباری نقطہ نظر سے قوی تنظیم کی صلاحیت کے مطابق انکم ٹیکس۔ آڈٹ۔ قانونی مشورہ (بہ کہ لیگل ایڈ) کے معاملات میں مشورہ دینا۔

8۔ ممبران کے قرض و دین کی مالی امداد یا دستور کے مطابق کوئی اور اعانت کرنا۔

9۔ ایسی کتابوں۔ رسالوں۔ کتابوں وغیرہ کی طباعت۔ اشاعت۔ تقسیم۔ فروخت جن سے تنظیم کے مقاصد کو تقویت ملتی ہو۔

10۔ ایسا ادارہ یا انجمن جو ہماری تنظیم کے مقاصد کو اجاگر کرے مدد کرنا۔

11۔ سیاسی نقطہ کے دستور کے مطابق سیاسی سرگرمیوں میں سے تنظیم یا ممبروں کا مفاد ہو۔ اس میں شامل ہونا۔ (پر قسم کی پارٹی سرگرمیاں مقامی یا عام سطح پر اس زمرے میں نہیں) خاص کر ایسے فرد کی مدد جو کسی بھی پارٹی سے تعلق رکھتا ہو۔ بشرطیکہ وہ تنظیم کے مقاصد کے لئے جدوجہد کرے۔



یہ درست ہے کہ تنظیم ممبروں کو کاروبار کے سلسلے میں مشورہ اور رہنمائی فراہم کرتی ہے۔ اس کا نتیجہ یہ ہوا ہے کہ تنظیم کو ممبروں کے لئے لمبی چوڑی دکان ثابت کرنی پڑتی ہے۔ اس ذہن سے کہ ان کی مشکلات کا ان کے تجربے سے حل نکالا جاسکے۔ بہت سی مشکلات تنظیم کے تجربے کے مطابق ہی سامنے آتی ہیں۔ لیکن ایسے مسائل سے بھی نمٹنا پڑتا ہے جو تنظیم کے دکان کے مشورے سے حل ہوتے ہیں۔ اور یہ مشورہ ممبروں کو مفت مہیا کیا جاتا ہے۔



## دوکانداروں کی قومی تنظیم

بنیادی تنظیم دوکانداروں کی قومی تنظیم کے نام سے ابھی۔ اس سے نوٹنگھم میں تمام سطح پر جانے بچانی شخصیات تھی نے قائم کیا۔ دوکانداروں کی آزادی کے لئے اسکی جدوجہد کو خراج تحسین پیش کیا جانا چاہیے۔ یہ بہت سی یونینیں بنانے کے وقت سے یعنی 1943 سے 1979 تک جبکہ وہ ریٹائرڈ ہوا۔ تنظیم کا صدر رہا۔ وہ زندگی بھر جموٹے دوکانداروں کے مفاد میں کام کرتے ہوئے 1981 میں فوت ہوا۔

موجودہ صدر مسٹر جی ایل ایم میکڈائل ہے۔ یہ تنظیم 1974 کے شریڈ یونین ایکٹ اور لیبر ریلیشن ایکٹ کے تحت ملازم رکھنے والے ادارے کی صورت میں رجسٹرڈ ہوئی ہے اور آئرلینڈ میں فرینڈلی سوسائٹی کے رجسٹرڈ ہے۔

مرکزی تنظیم رنلستون ایک صدر اور 3 نائب صدر پر مشتمل ہے۔ جو ہر سال کے بعد ریٹائرڈ ہوتے ہیں۔ اور 12 ممبروں میں سے 4 ممبر ہوں 3 سال کے بعد ریٹائرڈ ہو جاتے ہیں۔ مرکزی خزانچی اور ٹرسٹیز ہر 5 سال کے بعد ریٹائرڈ ہوتے ہیں۔ لیکن ریٹائرڈ ہونے والے ممبران دوبارہ چنے جاسکتے ہیں۔ مرکزی تنظیم کی زیادہ تر میٹنگز نوٹنگھم میں ہوا کرتی ہیں۔ اور ممبران کسی وقت بھی حاضر ہو سکتے ہیں۔ تاکہ سرکاری چھان بین یا غائبی کے لئے دوسرے ممبروں کا ساتھ دے سکیں۔

انجمن کے پاس کوئی وافر سرمایہ تو نہیں لیکن ممبروں کے لئے مالی معاونت مہیا کی جاتی ہے۔ موجودہ چندہ 30 پونڈ ہے۔ اگر کوئی ممبر مالی معاونت فاسن مرالشورٹس اور قانونی تحفظ حاصل کرے جو کہ 1984 سے جاری ہے۔ تو اسے بار بار وضع کیا جاسکتا ہے۔ انجمن کے پاس ایک سیاسی فنڈ ہے جو کسی پارٹی یا تنظیم کے لئے خرچ نہیں ہو سکتا۔ مگر منظور شدہ امیدواروں کے لئے چاہے وہ کسی بھی پارٹی سے منسلک ہوں اور مقامی اور قومی سطح پر جموٹے دوکانداروں کے مفاد کی غائبی کریں۔ سیاسی فنڈ غائبی۔ مظاہرہ وغیرہ کے اخراجات پر صرف ہو سکتا ہے۔

نوٹنگھم سے جموٹے پیمانے پر ابھرنے کے بعد تنظیم پورے انگلستان میں پھیل گئی اور دس سالہ شاخیں مختلف علاقوں اور آئرلینڈ میں قائم ہیں۔

## اس تنظیم کے چند اہم مقاصد

- 1۔ ممبروں کے بہترین مفاد کی خاطر انکی ترقی۔ حمایت۔ نگرانی اور فلاح و بہبود کے فرائض۔
- 2۔ قانون کے دائرے میں رہتے ہوئے قومی تنظیم کے مشورے اور فیصلے کے بعد جموٹے دوکانداروں اور خیرہ غریبوں کو قومیا نے کی سمیت کو لے جانے والے پروگراموں کی مخالفت۔
- 3۔ قومی تنظیم کے محل سے اور قانون کی حد میں ایسے قوانین کی جو ممبران کے مفاد میں نہ ہوں۔ یا مفاد پر اثر انداز ہوں۔ انکے لئے درخواستیں۔ غائبی یا احتجاج کرنا۔

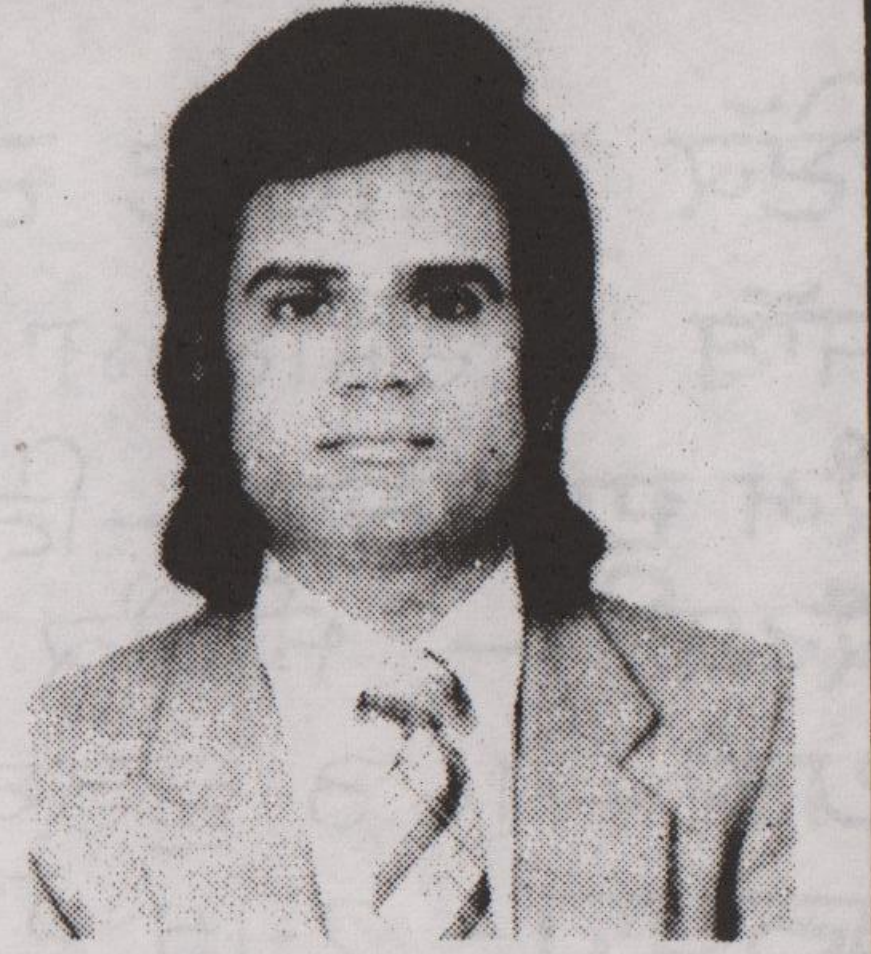
## GROUP OF COMPANIES

## URGENT SERVICES LTD.

CARS AND COMMERCIAL VEHICLE  
REPAIRS, SERVICING, RESPRAYS  
WELDING, STEAM CLEANING  
24-HOUR RECOVERY SERVICE

## TIGER EUROPEAN

COACHES AND MINI BUSES FOR  
UK AND CONTINENTAL TRAVEL  
DAY AND WEEKEND EXCURSIONS  
CONTRACT AND PRIVATE HIRE



MANAGING DIRECTOR  
G.S. GOLAR A.I.R.T.E. A.T.A. CPC



## CARLTON COACH AND MINI-BUS HIRE

CONTRACT WORK, EXCURSIONS ETC.

157 COLWICK ROAD, NOTTINGHAM

TELEPHONE (0602) 505601/614964/583276

## OUROBOROS WHOLEFOOD COLLECTIVE

37a MANSFIELD ROAD NOTTINGHAM  
(OPPOSITE YORK HOUSE) TEL: (0602) 419016

NUTS AND SEEDS WHOLEWHEAT BREAD  
SEA VEGETABLES PEANUT BUTTER  
HONEY MUESLI  
BROWN RICE DRIED FRUIT  
PORRIDGE OATS VEGETABLE OILS  
WHOLEWHEAT PASTA ORGANIC VEGETABLES  
WHOLEWHEAT FLOUR RENNET-FREE CHEESE

PLUS A WIDE SELECTION OF HONEY IN JARS, HERBS & SPICES, BREWING MATERIALS AND COOKING UTENSILS.



WORKERS' CONTROL NOT  
CONTROLLED WORKERS

uroboros



WINDOW GRILLS  
MADE & FITTED,  
ANY SIZE



wall paperhanging carpets laid.

PROMPT SERVICE . REASONABLE PRICE . FREE ESTIMATES

INTICO Integrated Services

CALL: INTICO, 31A HUNGERHILL ROAD,  
NOTTINGHAM NG34NB.

Tel. Nottingham (0602) 608924

## POONI FOOD STORE

CHEAPEST PRICES IN NOTTINGHAM.

INDIAN & WEST INDIAN GROCERY,  
UTENSILS. SWEETS -- LADOO, BURFI,  
ETC. 70p PER POUND. FRESH MEAT,  
CHICKEN, GOAT, LAMB, PORK, ETC.

25, RADFORD ROAD,  
NOTTINGHAM.

TEL: (0602) 701052.